

PRIMORSKI DNEVNIK

Postojna plačana v gotovini
Abb. dostale 1 gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 36 (9038)

TRST, petek, 14. februarja 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

ZASEDANJE ZUNANJH MINISTROV EGS V DUBLINU

Zahodna Evropa se pripravlja na dialog z arabskim svetom

V kratkem bodo zastopniki deveterice dali konkretne predloge za razvoj vsestranskega sodelovanja z arabskimi državami - Na dnevnem redu zasedanja tudi evropska varnostna konferenca in ciprska kriza

DUBLIN, 13. — Zunanji ministri evropske »deveterice« so rano zasedali o najvažnejših vprašanjih s področja zunanje politike, ki se posebno zanimajo Evropsko gospodarsko skupnost. To so vprašanja dialoga z arabskim svetom, konference o varnosti in sodelovanju v Evropi in ciprske krize. Zasedanje zunanjih ministrov, ki je bilo v dublinskem gradu, je bilo tudi nekakšna generalna proga zasedanja evropskega sveta na ravni državnih poglavarjev in predsednikov vlad, ki bo 10. marca v glavnem mestu Irske republike.

Glede dialoga med Evropo in arabskimi državami so zunanji ministri soglasno sklenili, da pospešijo priprave na pogajanja, od katerih Evropa pričakuje širok razmah gospodarskega, tehničnega, znanstvenega in kulturnega sodelovanja z arabskimi državami. EGS bo v najkrajšem času predložila Arabcem vrsto not s konkretnimi predlogi; to je procedura, ki jo predlagajo same arabske države in katero so predstavniki »deveterice« osvojili. Glavna sporna točka v tem pogledu je vprašanje Palestine: Arabci zahtevajo, da se Palestini prizna za neodvisno državo, kar Evropa odziva s pozico, da bi se dialog z Evropo udeležili tudi predstavniki Organizacije za osvoboditev Palestine.

Tu pa stališča posameznih članic skupnosti niso povsem soglasna. Ne katere države, kot so Zahodna Nem-

Conferencio za poenotenje točke draginskih doklade in za zajamčene plače uslužbencev trgovskega sektorja. Sindikalno delegacijo vodijo generalni tajniki Lama, Storti in Vanni. Pričakujejo, da bi se pogajanja, ki zadevajo približno 1.300.000 delavcev, udeležila uspešno zaključiti že v prihodnjih urah.

Seja CK PSDI

RIM, 13. — V Rimu se je danes začelo zasedanje centralnega komiteja PSDI. Strankin tajnik Orlandi je v uvodnem poročilu med drugim dejal, da se PSDI zavzema za obnovo novega organskega sodelovanja med levosredinskimi strankami. Pač pa je Orlandi polemiziral s PSI in še posebno z zaključki nedavne organizacijske konference te stranke, pa tudi z izjavami, ki jih je dal bivši tajnik PSI Mancini o povezavah med predsedstvom republike in vojaškimi ter sodnimi krogi. Precejšen del svojega poročila je Orlandi posvetil vprašanju javnega reda, pri čemer je vztrajal na zahtevi po uvedbi policijskega pripora.

V enem letu so cene poskočile za 25,1 odstotka

Dolanc sprejel koroške Slovence

BEOGRAD, 13. — Tajnik izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc je danes sprejel predstavnike koroških Slovencev, ki so že nekaj dni na obisku v Jugoslaviji. Razgovor je prisostvovali tudi tajnik v izvršnem komiteju dr. Aleksandar Grlić. Predstavniki slovenske manjšine v Avstriji, med njimi dr. Jožko Tišler in dr. Franci Zwitter, so ob tej priložnosti spregovorili o svoji dejavnosti in problemih, posebno pozornost pa so pri tem posvetili avstrijskemu neizpolnjevanju določil državne pogodbe.

čija, Velika Britanija, Nizozemska in Danska, postavljajo udeležbo PLO strogo pogoj: sam zvezni kancelar Schmidt je pred kratkim v intervjuju francoskemu dnevniku »Le Figaro« zahteval od Palestincev, naj se obvežejo, da bodo priznali izraelci državo ter se borili proti terorizmu. Druge države — med temi je tudi Italija, ki jo je v Dublinu zastopal zunanji minister Rumor — pa so glede tega vprašanja mnogo bolj popustljive.

Zunanji ministri so proučili potek in najnovejši razvoj ženevske konference o evropski varnosti in sodelovanju ter potrdili željo vlad EGS, da bi pogajanja premestila sedanjo fazo sorazmernega zastojanja ter da bi lahko v kratkem stopila v zaključno fazo. Glede vzrokov, ki so povzročili ta zastoj, pa so bili zunanji ministri mnenja, da jih je treba predvsem iskati v stališču Sovjetske zveze in drugih držav vzhodne Evrope, ki se z besedami potegujejo za čimprejšnji zaključek pogajanj, medtem ko v dejanjih ne kažejo dejanske pripravljenosti, da bi sodelovale v iskanju pravih rešitev.

Še najbolj razgibana je bila razprava o ciprski krizi zaradi najnovejših dogodkov na otoku. Denktas, ki je pred kratkim v pripravi na ustanovitve zvezne republike, je presenetil predstavnike deveterice, ki so soglasno odobrili izjavo o tem vprašanju. Zastopnik predsednika, irski predstavnik Fitzgerald, bo z vsebino izjave seznanil voditelje Turčije, Grčije in Cipra. Izjava se sklicuje na odnose, ki vežejo Grčijo, Turčijo in Cipar na evropsko skupnost ter potrjujejo posebno zanimanje »deveterice« za razvoj dogodkov na otoku, kot tudi važnost, ki jo EGS pripisuje neodvisnosti in ozemeljski nedotakljivosti Cipra. Zaradi tega se države članice EGS zavzemajo za iskanje sporazumne, trajne in pravične rešitve, do katere lahko pride s posvetovanjem med dvema skupnostima na otoku. Člani »deveterice« izjavljajo tudi svojo pripravljenost na razgovore s predstavniki vseh zainteresiranih strani za iskanje pravične rešitve krize.

Na koncu zasedanja so zunanji ministri razpravljali tudi o bodočem »vrhu« v Dublinu ter v tem pogledu sklenili, da se ga bodo udeležili predsedniki vlad, zunanji ministri in predsedniki izvršne komisije EGS. Prvo zasedanje evropskega sveta, kot smo že omenili, bo 10. marca v Dublinu; na dnevnem redu bodo dialog med Evropo in arabskimi državami, ženevska konferenca o varnosti in sodelovanju, vprašanja energije ter gospodarska konjunkturna v državah skupnosti.

O vprašanju energije so danes razpravljali v Bruslju, kjer so se zastopniki deveterice ukvarjali s

Pred dublinskim gradom, kjer so zasedali zunanji ministri Evropske gospodarske skupnosti, je bila večera mirna manifestacija v podporo pripadnikom IRA, ki so začeli gladovno stavko

NEPRIČAKOVANA ZAOSTRITEV NAPETOSTI V VZHODNEM SREDOZEMlju

TURŠKA SKUPNOST ENOSTRANSKO PROGLASILA NEODVISNOST SEVERNEGA DELA OTOKA CIPRA

Šlo naj bi za prvega od obeh delov nove federativne ciprske države - Rauf Denktas izbran za ministrskega predsednika - Doslej še nobenega komentarja iz Aten

NIKOZIJA, 13. — Ciprski Turki so danes zjutraj enostransko proglasili neodvisnost severnega dela Cipra (ki je pod turško zasedbo) v okviru ciprske federativne republike, na ustanovitve katere pa mora grška skupnost še pristati. Vodja ciprskih Turkov Rauf Denktas je bil izvoljen soglasno za prvega glavarja nove države, ki so jo imenovali Zvezna ciprska - turška država. Končni cilj ciprskih Turkov, pravi sporočilo, ki so ga objavili ob proglasitvi neodvisnosti, je združitev z grško skupnostjo v zvezno strukturo na podlagi zemljepisne razdelitve. Sklep o proglasitvi neodvisnosti so sprejeli na prvi ministrskega sveta in zakonodajne skupščine avtonomne ciprske uprave. V resoluciji izražajo ciprski Turki svoje naspotovanje kakršnikoli razdelitvi otoka ali pa združenju s kakršnikoli drugo državo.

V resoluciji je rečeno, da bodo kaj kmalu uredili strukturo nove države in sestavili ustavodajno skupščino, v kateri bo 50 članov pod predsedstvom Raufa Denktasa. Takoj po proglasitvi neodvisnosti Zvezne ciprske - turške države, ki

jo je turško prebivalstvo na otoku sprejelo z navdušenjem, je Denktas v pogovoru s časnikarji poudaril, da ne gre za enostransko proglasitev neodvisnosti. Obtožil je vladno predsednika Makariosa, da hoče prisiliti turško skupnost, da se zadovolji s položajem manjšine. Na vprašanje časnikarjev o problemu mednarodnega priznanja nove države, je Denktas odgovoril, da je prepričan o pomoči drugih držav. Za sedaj, je dejal, pa ne potrebujemo mednarodnega priznanja.

Prejšnji teden je predsednik Makarios izjavil, da bi bila huda napaka, če bi ciprski Turki proglasili neodvisno državo prav v sedanjem trenutku, še zlasti ker bi proglasitev neodvisnosti zadevala tisti del otoka, ki je še vedno pod zasedbo turške vojske.

S proglasitvijo neodvisnosti dela otoka pod turško zasedbo se je gojila na Cipru še bolj zaostrela. Kritiki pa naj bi imela močno osrednjo vlogo vladna fašistična skupnost, ki je vladala fašističnih polkovnikov v Atenah organizirala državni udar proti demokratični upravi predsednika Makariosa. Vsa zadeva se je zapletla, ko je proti pričakovanju

atenskih oblasti, Turčija vojaško posegla in izkrcala svoje čete na otoku. Prvi del turškega posega je trajal tri dni, spopadi pa so se ob koncu 14. avgusta. Mednarodne sile, ki so hotelo spremeniti Cipr, katerega neuvrščena politika jih je motila, v velikomasko letalnostilko v tistem delu Sredozemlja, so ob tisti priložnosti pokazale svojo nezmožnost, da bi spor med Turčijo in Grčijo rešile. Državni udar na Cipru je tudi povzročil padec grške fašistične diktature, ki se ni zala uspešno postaviti po robu turški invaziji na Cipru.

V Atenah niso doslej zabeležili nobenega uradnega odmeva na proglasitev neodvisnosti. Opazovalci ugotavljajo, da je do proglasitve prišlo v trenutku, ko beležijo pogovori med Kleridesom in Denktasom dokajšen zastoj. Načrt, ki so ga zastopali ciprski Grki, je predvideval ustanovitve federacije, ki pa naj bi imela močno osrednjo vlogo. Ta načrt so izdelali skupno z atensko vlado, turška skupnost pa mu je odločno nasprotovala, saj je odločala potrebo po federaciji na podlagi zemljepisne razdelitve, v kateri bi Turki imeli avtonomno upravo. Enostranska odločitev ciprskih Turkov bi utegnila onemogočiti vsako nadaljnje pogajanje. Prav v ponedeljek je grški ministrski predsednik Karamanlis izjavil v parlamentu, da si Grčija ne želi spopada s Turčijo, da pa nikakor ne pristaja na zastopljavanje svojih interesov.

Do proglasitve neodvisnosti je prišlo v trenutku, ko se grški zunanji minister Bitsios pripravlja na srečanje z ameriškim državnim tajnikom Kissingerjem, s katerim bo v soboto in nedeljo v Bonnu razpravljal o ciprskem vprašanju. Opazovalci menijo, da nikakor ni zgolj naključje dejstvo, da so Turki prav sedaj proglasili zvezno ciprsko-turško državo.

Turški ministrski predsednik İmralak je danes izjavil, da ne pomeni proglasitev neodvisne turške države na Cipru razdelitve otoka, temveč da gre samo za ukrep, ki bo onemogočil združenje Cipra z Grčijo. Po njegovem mnenju je namen nove države zagotovitev varnosti ter gospodarskega in družbenega razvoja turške skupnosti na otoku ter ustanovitve prve od obeh držav, ki bosta tvorili neodvisno ciprsko republiko.

Turška skupnost na Cipru predstavlja približno četrtino vseh prebivalcev otoka, ki jih je 620 tisoč. Trenutno je tretjina ciprskih Grkov prisiljena iskati začasno bivališče daleč od svojih domov, saj so jih turški vojaki pregnali s severnega dela otoka, ki so ga zasedli po invaziji. Približno polovica ciprskih Turkov živi v južnem delu otoka, ki je pod nadzorstvom grške skupnosti. Večji del Turkov je izrazilo željo, da bi se preselili na področje pod turško zasedbo.

Seja IK ZKJ

BEOGRAD, 13. — Danes je bila razširjena seja izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ. Poleg članov

izvršnega komiteja so se se udeležili tudi predsedniki republik in pokrajinskih komitejev ter nekateri vidni jugoslovanski funkcionarji. Na seji so razpravljali o aktualnih družbeno-gospodarskih in družbeno-političnih vprašanjih. Izmenjali so tudi mišljenja o dejavnosti zvez funkcionarjev v federaciji, republikah in pokrajini na področju gospodarstva in razvojne politike. Kot je bilo sporočeno, so določili konkretne vprašanja, ki jih bo na naslednjih sejah proučilo predsedstvo ZKJ.

V prihodnjih dneh bo dr. Fiore spet zaslil gen. Micelija

RIM, 13. — Preiskovalni sodnik Filippo Fiore in javni tožilec Claudio Vitalone sta danes zaslila v rimskem zaporu Sandra Rampazza v okviru preiskave o prevratniškem delovanju Vetrovnic. Terorist je bil aretiran 19. oktobra 1973, ko so mu policisti našli v avtu orožje, strelivo in klinker. Sprva so menili, da je Rampazzo naveden ropar, da je potem pa se je izkazalo, da je član prevratniške organizacije.

V prihodnjih dneh bosta rimska sodnika znova zaslila bivšega načelnika obveščevalne službe Sid gena Vita Micelija. Kljub večernjemu 9-urnemu zaslišanju se nista izrpal vseh platih prevratniške dejavnosti Vetrovnic in propadlega poskusa Borghesejevega državnega udara. Po vestih iz rimskih sodnih krogov naj bi gen. Micelija izčrpan odgovarjal na vprašanja sodnikov. V zvezi s polkovnikom Spiazijem naj bi poudaril, da ni nikoli osebno poznal veronskega častnika, enega od šefov padovske prevratniške organizacije.

RIM, 13. — Predsednik republike Leone je sprejel danes na Kvirinalu podpredsednika vlade La Malfa.

KISSINGERJEVO POTOVANJE PO BLIŽNJEM VZHODU

Težavna uskladitev nasprotnih stališč

Izraelci nočejo vrniti gorskih prelazov na Sinaju in petrolejskih vrelcev v Abu Rodeisu - Sirija za takojšnje sklicanje ženevske konference

TEL AVIV, 13. — Danes je bil prav gotovo najpomembnejši dan Kissingerjevega bivanja na Bliznjem vzhodu. Po nekajurnem pogovoru z egiptovskimi voditelji je ameriški državni tajnik odpotoval najprej v Damask, kjer se je stal z zunanjim ministrom Kadamom ter s predsednikom Asadom, nato pa se je vrnil v Izrael.

V drugem dnevu svojih pogovorov v Egiptu je Kissinger podpisal gospodarski sporazum z Egiptom, včeraj pa je izročil Sadatu posebno poslanico predsednika Forda. Kot poroča kairski dnevnik »Al Ahram«, se bo zunanji minister ZDA vrnil v Kairo v prvem tednu prihodnjega meseca. Po vestih iz krogov ameriške delegacije, naj bi izraelci voditelji predložili Kissingerju zemljevid, v katerih pa niso začrtane dokončne črte, na katere naj bi se izraelce čete umaknile. Po istih virih kaže, da je Kissingerjevo stališče naslednje: šef ameriške diplomacije bi hotel, da mu vse strani predložijo praktične predloge, da bi prišli čimprej do ponovnega umika, ki naj bi bil šepred zapadom mandata mirovnih sil OZN; Kissinger bi vsa stališča proučil ter nato predlagal rešitev, ki naj bi bila sprejemljiva za vse strani. Končno bi bilo treba sklicati ženevsko konferenco, da bi omogočili tudi Sovjetski zvezi, da prispeva k uresničitvi pozitivnega razvoja.

Pred odhodom iz Sirije je šef ameriške diplomacije izjavil časniki, da je s sirskimi voditelji razpravljati o nenadomestljivi vlogi Sirije pri iskanju končne rešitve bliznjevzhodnega vprašanja. V teku pogovorov so proučili odnose med Sirijo in Združenimi državami ter razčlenili vse elemente, ki jih je treba upoštevati, da bi dosegli pravičen in trajen mir na Bliznjem vzhodu. Nekateri funkcionarji, člani ameriške delegacije, so izjavili, da je sedaj sporazum bolj verjeten, čeprav so stališča Tel Aviva in Kaira še precej narazen. V sirskem uradnem poročilu, ki so ga objavili po odhodu ameriškega državnega tajnika je rečeno, da je Sirija ponovno poudarila svoje stališče o potrebi popolnega umika izraelcev z vseh zasedenih arabskih ozemelj ter priznanja zakonitih pravic palestinskega ljudstva.

Kljub dokaj ostremu stališču sirske vlade, pravijo v dobro obveščevalnih krogih v Damasku, da Sirija ne nasprotuje ponovnemu egiptovski izraelcem sporazumu o razmiku čet na Sinaju. V sirskem glavnem mestu ugotavljajo, da je koordinacija med Sirijo in Egiptom zelo tesna, še zlasti kar zadeva splošno strategijo v vidiku vrnitve zasedenega ozemlja. Kaže, da so v Damasku tudi zainteresirani za vsaki novi sporazum, ki bi predvideval izraelci umik na Golanu, če bi to privedlo do dokončne rešitve spora. V tem sporazumu vsekakor ne bi smelo biti niti najmanjšega zametka kakršnekoli meje, temveč bi moral biti le priprava na pogajanja, kateri sedež mora biti Ženeva. To sirsko stališče je potrdil tudi podtajnik za zunanje zadeve Ramad, ki je v intervjuju francoskemu dnevniku »L'Humanité«, dejal, da je po mnenju sirske vlade edina pot za rešitev vprašanja na Bliznjem vzhodu takojšnje sklicanje mirovne konference v Ženevi, ki naj bi se sestala najkasneje konec februarja ali v začetku marca.

Po odhodu iz Damaska je ameriški zunanji minister dejal, da se sedaj ne namerava začeti novih pogajanj na Bliznjem vzhodu. Cilj njegovega obiska je dejal, je samo preizkusiti položaja na Bliznjem vzhodu. V Jeruzalemu bo Kissinger proučil izraelskim voditeljem o stališču egiptovskega predsednika Sadata. Kissinger pa ne pričakuje takojšnjega odgovora niti s strani Izraela niti s strani Egipta. Zato se bo vrnil na Bliznji vzhod v prvi polovici marca, ko bo najprej obiskal Kairo.

Po svojem prihodu v Izrael je Kissinger takoj odšel v Jeruzalem, kjer

je nadaljeval pogovore z ministrskim predsednikom Rabinom. Jutri, po ponovnih pogajanjih z izraelskimi voditelji, bo odpotoval v Akabo v Jordaniji, ter v Saudsko Arabijo. V nedeljo bo v Ženevi, kjer se bo sestal s sovjetskimi zunanjim ministrom Gromikom, naslednjega dne pa se bo Kissinger v Zürichu sestal z iranskim šahom Rezo Pahlavijem.

Kar zadeva možnost sporazuma, kot kaže, v izraelski vladi dokaj enotni. Prevladuje baje stališče, da bi privolili v umik na Sinaju za nadaljnjih 30 do 50 km. V tem pasu pa ne bi bila zajeta gorska prelaza Mitla in Gidi, ki sta velikega strateškega pomena, niti petrolejski vrelci v Abu Rodeisu. Jasno je, da tako stališče nima nobenega izgleda na uspeh. V primeru, da bi Izraelci prepustili Egiptu oba prelaza in petrolejske vrelce, pa bi zahtevali, kot je včeraj izjavil premier Rabin v parlamentu, uradno obvezo Kaira o koncu vojnega stanja ter o demilitarizaciji ozemlja, s katerega bi se Izraelci umaknili. Stališče Izraelcev v glavnem potrjuje oceno opazovalcev, po kateri so stališča Jeruzalema in Kaira še zelo oddaljena druga od drugih.

DANES

Evropska gospodarska skupnost bo v najkrajšem času dala konkretne predloge za razvoj sodelovanja z arabskimi državami. Tako so napovedali na včerajšnjem zasedanju zunanjih ministrov »deveterice« v Dublinu, kjer pa se je tudi pokazalo, da obstajajo nesoglasja glede vprašanja sodelovanja predstavnikov Palestine v evropsko-arabskem dialogu. Zunanji ministri so se tudi izrekli za hiter zaključek ženevske konference o varnosti in sodelovanju ter ponudili pomoč EGS za rešitev krize na Cipru.

Turška skupnost na Cipru je nepričakovano in enostransko proglasila neodvisnost severnega dela otoka. Nova državna tvorba, katere ministrski predsednik je Rauf Denktas, naj bi bila prvi korak k federalni ureditvi Cipra, pri kateri bi otok razdelili na dva dela, kjer bi na severu živeli Turki, na jugu pa Grki. Turška vlada v Ankari je odločno podprla neodvisnost, iz Aten pa doslej še ni nobenega komentarja, čeprav je znano, da arška vlada in ciprski predsednik Makarios nasprotujeta taki ureditvi.

Tajnik izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc je včeraj sprejel delegacijo koroških Slovencev, ki se že več dni mudi na obisku v Jugoslaviji.

Rimska policija je s hitrim in učinkovitim posegom preprečila bomba atentata proti krožku policijskih častnikov in podčastnikov ter proti garaži policijskih vozil v Ulici Urbino. V spopadu s teroristi so moze postavte ujeti enega prevratnika. Ta je poudaril, da ne pozna mandatorov, ki naj bi mu vsekakor naročili, naj strelja na agente, če ga odkrijejo.

V praučunski debati v delnem svetu je včeraj svetovalec KPI Dušan Lovriha ostal postal zahtev po rabi slovenskega jezika v vseh organih in tudi dvojezično poslovanje. Kot nov primer politične volje je komunistični svetovalec navedel nujnost posega v parlamentu z zahtevu po uresničitvi ustavnih določil o manjšinski zaščiti, v delzini zakonodaj, pa poleg priznanja rabe slovenščine, tj. izglasovanje zakona o toponomastiki.

Med včerajšnjo sejo pokrajinskega sveta so na mesto svetovalca PSDI Lovra, ki je moral odstopiti, izvolili v odbor njegovega strankarskega tovariša Bega.

ŠPANSKA POTUHA TERORIZMU

Iz Madrida je prišla novica, da je španska ministrstvo za letalstvo pomislilo trojico ustežev, ki so bili obsojeni na po 12 let zapore zaradi ubitve švedskega potniškega letala 16. septembra 1972. S tem je praktično končala farsa, ki so jo španske frankistične oblasti zganjale okrog sodnega procesa ugrabitelj in morilec jugoslovanskega veleposlanika Vladimira Roloviča. Trije usteži so namreč ugrabili švedsko letalo zato, da bi izsilili osvoboditev na dosmrtno ječo obsojenih ustaških zločincev, ki so podlo umorili jugoslovanskega veleposlanika v Stockholmu. Zaradi nevarnosti, v kateri so se znašli potniki in posadaka ugrabljenega letala, so bile

švedske oblasti prisiljene izpustiti Rolovičeve morilce. Ti so bili nekaj časa v Španiji, nato pa so brez težav odpotovali v Paragvaj, ki ne slovi zamen kot »eldorado« za zločince vseh vrst, saj se tam skrivajo tudi mnogi nacistični krivniki. Španski režim seveda ni hotel ničesar slišati o tem, da bi usteže izročil švedski, da bi jim sodila po svojih zelo ostrih zakonih za takšna kaznivá dejanja. Španske oblasti so morilec omogočile neoviran odhod v Paragvaj, ugrabitelje pa so očitno na zrežiranem sodnem procesu — najprej obsodile, zdaj pa, niti najmanj nepričakovano, osvobodile.

Nedvomno je takšno ravnanje, najsi gre za usteže in Španijo — kot v tem primeru — ali pa za kakotero drugo državo in druge zlo-

čince te vrste, popolnoma nesprejemljivo, saj je to popolnoma jasna spodbuda za nov razmah mednarodnega terorizma. Vse napredne sile v svetu — Španija pa je s tem dokazala, da ne sodi mednje — namreč ostro nasprotujejo terorizmu, pa kakršnekoli je že njegov cilj in namen. In prav gotovo velja opozoriti, da so tudi evropski parlamentarci pred dnevi na beograjski medparlamentarni konferenci zahtevali odločne ukrepe proti mednarodnemu terorizmu, posebej še proti ugrabiteljstvu letal. In na konferenci so bili tudi poslanci iz Španije. In soglašali so z omenjeno zahtevo. Toda španska praksa govori drugače, nazadnjaško in nesprejemljivo za sodobno Evropo in sodobni svet.

V. B.

MOSKVA, 13. — Britanski ministrski predsednik Harold Wilson je prišel popoldne v Moskvo, kjer sta ga na letališču sprejela predsednik sovjetske vlade Kosigin in zunanji minister Gromiko. V Kremlju je Wilsona nato sprejel generalni tajnik KP SZ Leonid Brežnjev, ki se je po poldrugem mesecu spet pojavil v javnosti in tako

demaniral vse govorce o svojem odstopu. Pogovori med obema so trajali več kot dve uri. Kaže, da je razprava tekla o okrepitvi sodelovanja med Sovjetsko zvezo in Veliko Britanijo tako na političnem, kot na gospodarskem področju. Iz poročila, ki ga je objavila sovjetska tiskovna agencija TASS, kaže, da je bila

v ospredju pogovorov tudi okrepitev miru in varnosti ter nadaljevanje procesa popuščanja napetosti v svetu. V sporočilu obenem podčrtujejo pomen sovjetsko-britanskega sodelovanja, ki je bistvene važnosti za rešitev številnih vprašanj v svetu. (Na sliki: Generalni tajnik KP SZ Brežnjev o sprejemu premiera Wilsona v Kremlju.)

Raba slovenščine v deželnem svetu je preizkus demokratičnega poguma

Lovriha je opozoril KD, da je njena dosedanja nepopustljivost o tem vprašanju naletele na odobravanje fašistov, kar nasprotuje antifašistični zrelosti prebivalstva naše dežele

Deželni svet je včeraj zasedal zjutraj in popoldne. V proračunski razpravi je posegele svetovalec (Morelli, Cogo, Traumer, Pasolat, Devetag, Persello, Parigi, Del Conte, Pupplini, Martinis, Varisco) in med njimi tudi slovenski komunistični svetovalec Dušan Lovriha, ki je svoje izvajanje posvetil vprašanju Slovencev v Furlaniji - Juljski krajini.

Glavni del svojega posega je Lovriha posvetil zahtevi KPI, naj se pravilnik deželnega zbora spremeni tako, da bo v njem omogočena nemotena uporaba slovenskega jezika. To vprašanje je Lovriha pred nekaj tedni sprožil že na pristojni seji svetovalske komisije, včeraj pa je poudaril, da se bo ob tem sklepano (vsako izjavljeno) pokazalo koliko poguma imajo stranke, ki so zastopane v deželnem svetu. Pravice Slovencev so namreč — tako je dejal — vprašanje stvarne demokracije, torej omike in lahko predstavljajo začetek tistega »demokratičnega preloma«, ki si ga v svoji antifašistični zrelosti pričakuje celotno prebivalstvo dežele, Italijani in Slovenci.

Ne gre tu, je dejal Lovriha, samo za »simbolično bitko«, pač pa za pravičnost, kajti znano je, kako zapleten miselni proces je jezik in kako pomeni vsako zanimanje jezikovnih pravic zaviranje sodelovanja slovenskih ljudi, ki so jim te pravice zajamčene samo formalno.

Lovriha je opozoril večino, predvsem pa KD, kako velik pomen imajo v teh težkih časih gospodarske krize prav moralne in duhovne vrednote in kako plemeniti značaj zadobiva torej priznanje »ekzivne demokracije« v naši deželi.

Obirno je Lovriha govoril o pravici do uporabe slovenskega jezika tudi v ostalih občinah in pokrajinskih svetih ter polemiziral s KD, ki tolmači svojo tezo o »postopnosti na tradicionalni način priznavanja tega, kar smo si že sami priborili, od tod pa niti peti dalje.

Lovriha je navedel primere te politike »statusa quo« na pobudo komunistov so bile uzakonele slovenske šole na Tržaškem in Gorškem, ker jih KD pač ni mogla zapreti, kot to sistematično dela ob vsakem tečaju v Beniciji.

Tudi dvojezično poslovanje in naplase bi KD rada omejila na tiste občine, kjer so si Slovenci to pravico uveljavili sami že pred tremi desetletji, medtem ko se krčevito brani, da bi te pravice razširila na področja, kjer je sama na oblasti.

Če se Slovincem v Trstu in Gorici godi relativno bolje, je dejal Lovriha, gre pripisati samo dejstvu, da so se med vojno borili v NOB, da so zmagali in zagovarjali mejne rešitve, ki niso bile Italiji v prid. V Trstu pa velja še »izvenustavna« zaščita londonskega sporazuma, ki se pa ne izvaja, medtem ko ostaja ustava neizpolnjena.

Nasprotno je v Beniciji, je vzkliknil Lovriha, kjer so Slovenci vedno bili »najzvestejši« in jih KD poplačuje z izseljevanjem in jezikovnim zatiranjem. »Benška Slovenija je živčica, kaj KD misli, ko govori o postopnem reševanju«, je dodal Lovriha, ki je nato polemiziral s svetovalcem Ginaldijem (KD), ki trdi, da zahtevamo Slovenci preveč, ne samo enakopravnosti temveč »nekakšne privilegije«. Lovriha mu je pritril, da je to v logiki manjšinske zaščite, kot bi se lahko Ginaldi naučil pri svojem strankarskem rojaku Cocianiju, ali tudi prebral v dokumentih ženeške konference ali beograjske medparlamentarne skupščine.

Ključ našega manjšinskega problema je, po Lovrihovemu mnenju, v dejstvu, da KD, v kateri vendarle kličejo napredne in ljudske sile, ni mara lastne politike, pač pa v logiki krčevitega zasedanja oblasti »plove med Sejo svoje nacionalistične desnice in državnega centralizma ter Karibdo pritiska narodnih manjšin«, zato bi manjšine »najraje« potolažila z lepimi besedami, nato pa rešitve problemov odlagala v nedogled.

Vendar, je dejal Lovriha, bomo morali najti izhod iz te pasivnosti, ki je v prvi vrsti izraz »otranje krize KD«, ki noče razumeti in »globooko zadahati« vzdružen mirnega sožitja, demokratične in kulturne zrelosti naše družbe, ki se zaveda, da so te rešitve na dlani in nikakor ne bodo pretresele nikogar.

Sveda, potrebno bo spremeniti marsikaj, toda v KD in drugih laičnih strankah leve desnice ne manjka sil, ki so se dokopale do spoznanja, da so izkušnje preteklosti bile negativne. Iz tega spoznanja naj vzklikje politična volja, odločen odpor fašizmu, ki je zgodovinski izvor diskriminacijskih težej proti Slovincem.

KD mora izbrati ali bo korakala po poti omike in antifašizma ali pa sprejela negativne sklepe in pri tem prejela podporo fašistov. »V takem primeru«, je dejal Lovriha, »zobste odgovornost in zadrega zaradi onesnaženih zavestnih nosili vi sami«.

Kot primer nove politične volje je Lovriha navedel nujnost posega pri parlamentu z zahtevo po uresničitvi ustavnih določil o manjšinski zaščiti, v deželni zakonodaji pa nujnost razprave in odobritve zakona o toponomastiki in, kot smo že napisali, priznanje rabe slovenščine v deželnem svetu.

V začetku je Lovriha spomnil prisotne na manjšinsko konferenco, ki ne sme iti v pozabo, niti ni dopustno, da bi se demokratizmi z njo izgovarjali, češ »dali smo Slovincem priložnost, da se izkajajo, zdaj pa naj bodo tihi«. Obratno konferenca je tak, da sili k dejanju, sicer bo vse, tudi Comelli jeve

lanske izjave, ostalo pri nepomembnih besedah, ko je brez smisla analiziral opešav, pridevnikov ali tonov.

Spregovoriti moramo dejstva, teh pa za enkrat ni. Lovriha je s tem v zvezi polemiziral z odbornikom Colanijem (KD), katerega je vprašal, kakšen obracun lahko pokaže KD pri izvajanju svoje »postopnosti«, o kateri govori že dobro desetletje. Kje je tista KD, ki je svoj čas izživela komuniste in jim napovedovala, da se bo z nji pomerila na področju uresničevanja »svobode in demokracije«? Danes ni več čas za tako, sicer plemenito tekmovalce, ker bi KD lahko predložila kaj skromen opovedal, da bo na ta vprašanja obširno odgovoril v svoji repliki.

Lovriha je dejal, da ceni izjave socialističnega odbornika Volpeja na prazniku emigrantov v Čedadu, ko je napovedal poraz nacionalističnih pritiskov v Beniciji. Izrazil je upanje, da to niso samo stališča socialistov, temveč celotnega odbora. Nekateri demokratizmi trdijo, da pomeni popuščanje Slovincem v Beniciji »prodajati Nadishe doline Jugoslaviji«, kar je Lovriha označil kot skrajno »nepolitično« trditve, ki je pravi nesmisel v letih evropskega združevanja in varnosti.

Tako zadržanje pomeni »zapirati oči pred zaslepljujočim dejstvom, ki ga predstavljata demokratična in antifašistična zrelost Italijanov in Slovencev v naši deželi«, poverzo Lovriha je vprašanje »postopnosti na tradicionalni način priznavanja tega, kar smo si že sami priborili, od tod pa niti peti dalje.

Lovriha je navedel primere te politike »statusa quo« na pobudo komunistov so bile uzakonele slovenske šole na Tržaškem in Gorškem, ker jih KD pač ni mogla zapreti, kot to sistematično dela ob vsakem tečaju v Beniciji.

Tudi dvojezično poslovanje in naplase bi KD rada omejila na tiste občine, kjer so si Slovenci to pravico uveljavili sami že pred tremi desetletji, medtem ko se krčevito brani, da bi te pravice razširila na področja, kjer je sama na oblasti.

Če se Slovincem v Trstu in Gorici godi relativno bolje, je dejal Lovriha, gre pripisati samo dejstvu, da so se med vojno borili v NOB, da so zmagali in zagovarjali mejne rešitve, ki niso bile Italiji v prid. V Trstu pa velja še »izvenustavna« zaščita londonskega sporazuma, ki se pa ne izvaja, medtem ko ostaja ustava neizpolnjena.

Nasprotno je v Beniciji, je vzkliknil Lovriha, kjer so Slovenci vedno bili »najzvestejši« in jih KD poplačuje z izseljevanjem in jezikovnim zatiranjem. »Benška Slovenija je živčica, kaj KD misli, ko govori o postopnem reševanju«, je dodal Lovriha, ki je nato polemiziral s svetovalcem Ginaldijem (KD), ki trdi, da zahtevamo Slovenci preveč, ne samo enakopravnosti temveč »nekakšne privilegije«. Lovriha mu je pritril, da je to v logiki manjšinske zaščite, kot bi se lahko Ginaldi naučil pri svojem strankarskem rojaku Cocianiju, ali tudi prebral v dokumentih ženeške konference ali beograjske medparlamentarne skupščine.

Ključ našega manjšinskega problema je, po Lovrihovemu mnenju, v dejstvu, da KD, v kateri vendarle kličejo napredne in ljudske sile, ni mara lastne politike, pač pa v logiki krčevitega zasedanja oblasti »plove med Sejo svoje nacionalistične desnice in državnega centralizma ter Karibdo pritiska narodnih manjšin«, zato bi manjšine »najraje« potolažila z lepimi besedami, nato pa rešitve problemov odlagala v nedogled.

Vendar, je dejal Lovriha, bomo morali najti izhod iz te pasivnosti, ki je v prvi vrsti izraz »otranje krize KD«, ki noče razumeti in »globooko zadahati« vzdružen mirnega sožitja, demokratične in kulturne zrelosti naše družbe, ki se zaveda, da so te rešitve na dlani in nikakor ne bodo pretresele nikogar.

Sveda, potrebno bo spremeniti marsikaj, toda v KD in drugih laičnih strankah leve desnice ne manjka sil, ki so se dokopale do spoznanja, da so izkušnje preteklosti bile negativne. Iz tega spoznanja naj vzklikje politična volja, odločen odpor fašizmu, ki je zgodovinski izvor diskriminacijskih težej proti Slovincem.

KD mora izbrati ali bo korakala po poti omike in antifašizma ali pa sprejela negativne sklepe in pri tem prejela podporo fašistov. »V takem primeru«, je dejal Lovriha, »zobste odgovornost in zadrega zaradi onesnaženih zavestnih nosili vi sami«.

Kot primer nove politične volje je Lovriha navedel nujnost posega pri parlamentu z zahtevo po uresničitvi ustavnih določil o manjšinski zaščiti, v deželni zakonodaji pa nujnost razprave in odobritve zakona o toponomastiki in, kot smo že napisali, priznanje rabe slovenščine v deželnem svetu.

V začetku je Lovriha spomnil prisotne na manjšinsko konferenco, ki ne sme iti v pozabo, niti ni dopustno, da bi se demokratizmi z njo izgovarjali, češ »dali smo Slovincem priložnost, da se izkajajo, zdaj pa naj bodo tihi«. Obratno konferenca je tak, da sili k dejanju, sicer bo vse, tudi Comelli jeve

lanske izjave, ostalo pri nepomembnih besedah, ko je brez smisla analiziral opešav, pridevnikov ali tonov.

Spregovoriti moramo dejstva, teh pa za enkrat ni. Lovriha je s tem v zvezi polemiziral z odbornikom Colanijem (KD), katerega je vprašal, kakšen obracun lahko pokaže KD pri izvajanju svoje »postopnosti«, o kateri govori že dobro desetletje. Kje je tista KD, ki je svoj čas izživela komuniste in jim napovedovala, da se bo z nji pomerila na področju uresničevanja »svobode in demokracije«? Danes ni več čas za tako, sicer plemenito tekmovalce, ker bi KD lahko predložila kaj skromen opovedal, da bo na ta vprašanja obširno odgovoril v svoji repliki.

Lovriha je dejal, da ceni izjave socialističnega odbornika Volpeja na prazniku emigrantov v Čedadu, ko je napovedal poraz nacionalističnih pritiskov v Beniciji. Izrazil je upanje, da to niso samo stališča socialistov, temveč celotnega odbora. Nekateri demokratizmi trdijo, da pomeni popuščanje Slovincem v Beniciji »prodajati Nadishe doline Jugoslaviji«, kar je Lovriha označil kot skrajno »nepolitično« trditve, ki je pravi nesmisel v letih evropskega združevanja in varnosti.

Tako zadržanje pomeni »zapirati oči pred zaslepljujočim dejstvom, ki ga predstavljata demokratična in antifašistična zrelost Italijanov in Slovencev v naši deželi«, poverzo Lovriha je vprašanje »postopnosti na tradicionalni način priznavanja tega, kar smo si že sami priborili, od tod pa niti peti dalje.

Lovriha je navedel primere te politike »statusa quo« na pobudo komunistov so bile uzakonele slovenske šole na Tržaškem in Gorškem, ker jih KD pač ni mogla zapreti, kot to sistematično dela ob vsakem tečaju v Beniciji.

Tudi dvojezično poslovanje in naplase bi KD rada omejila na tiste občine, kjer so si Slovenci to pravico uveljavili sami že pred tremi desetletji, medtem ko se krčevito brani, da bi te pravice razširila na področja, kjer je sama na oblasti.

Če se Slovincem v Trstu in Gorici godi relativno bolje, je dejal Lovriha, gre pripisati samo dejstvu, da so se med vojno borili v NOB, da so zmagali in zagovarjali mejne rešitve, ki niso bile Italiji v prid. V Trstu pa velja še »izvenustavna« zaščita londonskega sporazuma, ki se pa ne izvaja, medtem ko ostaja ustava neizpolnjena.

Nasprotno je v Beniciji, je vzkliknil Lovriha, kjer so Slovenci vedno bili »najzvestejši« in jih KD poplačuje z izseljevanjem in jezikovnim zatiranjem. »Benška Slovenija je živčica, kaj KD misli, ko govori o postopnem reševanju«, je dodal Lovriha, ki je nato polemiziral s svetovalcem Ginaldijem (KD), ki trdi, da zahtevamo Slovenci preveč, ne samo enakopravnosti temveč »nekakšne privilegije«. Lovriha mu je pritril, da je to v logiki manjšinske zaščite, kot bi se lahko Ginaldi naučil pri svojem strankarskem rojaku Cocianiju, ali tudi prebral v dokumentih ženeške konference ali beograjske medparlamentarne skupščine.

Ključ našega manjšinskega problema je, po Lovrihovemu mnenju, v dejstvu, da KD, v kateri vendarle kličejo napredne in ljudske sile, ni mara lastne politike, pač pa v logiki krčevitega zasedanja oblasti »plove med Sejo svoje nacionalistične desnice in državnega centralizma ter Karibdo pritiska narodnih manjšin«, zato bi manjšine »najraje« potolažila z lepimi besedami, nato pa rešitve problemov odlagala v nedogled.

Vendar, je dejal Lovriha, bomo morali najti izhod iz te pasivnosti, ki je v prvi vrsti izraz »otranje krize KD«, ki noče razumeti in »globooko zadahati« vzdružen mirnega sožitja, demokratične in kulturne zrelosti naše družbe, ki se zaveda, da so te rešitve na dlani in nikakor ne bodo pretresele nikogar.

Sveda, potrebno bo spremeniti marsikaj, toda v KD in drugih laičnih strankah leve desnice ne manjka sil, ki so se dokopale do spoznanja, da so izkušnje preteklosti bile negativne. Iz tega spoznanja naj vzklikje politična volja, odločen odpor fašizmu, ki je zgodovinski izvor diskriminacijskih težej proti Slovincem.

KD mora izbrati ali bo korakala po poti omike in antifašizma ali pa sprejela negativne sklepe in pri tem prejela podporo fašistov. »V takem primeru«, je dejal Lovriha, »zobste odgovornost in zadrega zaradi onesnaženih zavestnih nosili vi sami«.

Kot primer nove politične volje je Lovriha navedel nujnost posega pri parlamentu z zahtevo po uresničitvi ustavnih določil o manjšinski zaščiti, v deželni zakonodaji pa nujnost razprave in odobritve zakona o toponomastiki in, kot smo že napisali, priznanje rabe slovenščine v deželnem svetu.

V začetku je Lovriha spomnil prisotne na manjšinsko konferenco, ki ne sme iti v pozabo, niti ni dopustno, da bi se demokratizmi z njo izgovarjali, češ »dali smo Slovincem priložnost, da se izkajajo, zdaj pa naj bodo tihi«. Obratno konferenca je tak, da sili k dejanju, sicer bo vse, tudi Comelli jeve

Jutri na vojaškem pokopališču

Spominska svečanost za padlimi sovjetskimi partizani

Tržaška sekcija Italija — ZSSR priredi jutri ob 11. uri na vojaškem pokopališču pri Sv. Ani ob 30. obletnici junake smrti med boji proti nacifasizmu spominsko svečanost za padlimi sovjetskimi partizani, ki so se v teh krajih borili s slovenskimi in italijanskimi antifašisti. Pred spominskim obeležjem bodo govorili Jelka Gerbec, Saverio Giacchetti in Pietro Ren Keiser. Sovjetsko poslanstvo v Rimu bosta pri spominski svečanosti zastopala kap. sovjetske mornarice Igor Savčenko in prvi tajnik poslanstva dr. Igor Sudarev.

Sovjetska predstavnika bosta ob 18. uri gosta združenja Italija — ZSSR v UL Torbriancina 13, kjer bosta govorila o oboroženih silah v Sovjetski zvezi.

Izletnikom v Grčijo

Prosimo vse izletnike, ki so se vpisali za izlet Primorskega dnevnika v Grčijo, da vplačajo drugi obrok za izlet na upravi našega dnevnika

danes, 14. t. m. od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 18.30
jutri, 15. t. m. od 8.30 do 12.30

Kdor še ni dal vseh osebnih podatkov, naj prinese s seboj potni list ali osebno izkaznico.

PREŠERNOVO PROSLAVO

SPORED: Koncert Komornega orkestra iz Ljubljane pod vodstvom Antona Nanuta; solista Ruda Kosi (harfa) in Ivan Sančin (bas). Recitator: Stane Raztresen

VLJUDNO VABLIJENII

Tržaška hranilnica nagradila dva slovenska dijaka

Tržaška hranilnica je tudi letos namenila petnajst nagrad najboljšim dijakom enotnih srednjih šol v deželi, ki so v preteklem šolskem letu 1973-74 obiskovali tretji razred in so se nato odločili za nadaljevanje šolanja. Med letošnjimi petnajstimi nagrajenci, ki bodo prejeli po 400 tisoč lir, sta tudi dva slovenska dijaka. To sta David Lenisa, ki je lani obiskoval nižjo srednjo šolo »S. Kosovel« na Opčini in Rosanda Volk, ki je obiskovala slovensko enotno nižjo srednjo šolo pri Sv. Ivanu.

Seja sindikalnega vodstva kovinarjev CISL

V Trstu se je včeraj sestalo pokrajinsko sindikalno vodstvo kovinarjev CISL ter obravnavalo vrsto vprašanj, ki pretresajo sindikalno gibanje v sedanjem skrajno neugodnem gospodarskem in političnem položaju. Daljša razprava je bila posvečena vprašanju, ki ga je sprožil sklep podjetja Italsider, da zmanjša proizvodno dejavnost. Nedvomno bo imel ta sklep hude posledice za zaposlitveno raven v kovinarskem sektorju. Sindikalno vodstvo kovinarjev je nato obravnavalo tudi vprašanje reforme prevoznega ter se na koncu dotaknilo tudi šolske reforme ter vprašanja antifašizma in antifašistične budnosti. Med glavnimi sklepi, ki jih je vodstvo na včerajšnjem sestanku sprejelo, je sklep po okrepitvi sindikalne akcije, ki naj odločujoče vpliva na gospodarske izbire v tržaški pokrajini, v obrambo oslabilnega gospodarstva samega v naših krajih. Glede vprašanja prevoznega pa so sindikalni predstavniki izrazili pripravljenost, da nadaljujejo bojo za uresničitev konzorcijskega prevoza.

Ker delodajalci nikakor nočejo sprejeti zahtev, ki bi jih morali vnesti v novo delovno pogodbo so uslužbenci kinematografov sklenili sklicati 48-urno vsedržavno stavko, ki bo jutri, 15. in pojutrišnjem 16. t. m.

Stavkovno gibanje uslužbencev SAITA

Včeraj so se na deželi sestali z odbornikom za prevoze predstavniki sindikatov, tržaške občine, A. cegata in družbe SAITA, ki so razpravljali o prevezu zasebne proge Trst — Griljan ter o odpustu dveh delavcev. Ker med razgovorom niso našli primerne rešitve spora, so delavci sklenili nadaljevati stavko, ki bo jutri, 15. in pojutrišnjem 16. t. m.

OBČNI ZBOR SLAVISTIČNEGA DRUŠTVA V TRSTU

Razvijati in vrednotiti slovenski jezik in slovstvo

Društvo naj se poveže s sorodnimi institucijami in društvi ter z njimi uskladi svoje delo

V Gregorčičevi dvorani v Trstu je bil sinoči ob skromni udeležbi članstva III. občni zbor Slavističnega društva v Trstu, ki naj bi, kot je rečeno v statutu društva in kot je sinoči v svojem uvodu poudaril predsednik začasnega odbora Marko Kravos, spodbujalo in vrednotilo znanstveno raziskovanje v slovenistiki in uveljavljalo moderne znanstvene poglede v slovenistiki stroki, pa tudi v naši javnosti, ne nazadnje pa vplivalo na raven »slovenosti« na naši šoli. V smislu teh smernic je začasní odbor že začel s pripravljanim delom ter v prvi vrsti pripravil anketo za svojo članstvo, ki naj bi k društvu pritegnila vse, ki jim je razvoju slovenskega jezika, literature in kulture pri nas pri srcu ter obenem pokazala, kje so najhujše vrzeli na našem področju. Rezultati ankete so dejansko pokazali na vrsto problemov, s katerimi bi se moral bodoči odbor in z njim vsi šolniki — slovenisti spoprijeti.

V poročilu začasnega odbora je bilo nadalje poudarjeno, naj se društvo poveže s sorodnimi institucijami in društvi kot so Narodna in študijska knjižnica v Trstu, predvsem njeni odseki za jezik, narodopisje in zgodovino, Slovenski raziskovalni inštitut v Trstu, Slavistično društvo v Ljubljani in univerzo v Ljubljani. Sindikat slovenske šole, šolski svetovalec v Trstu in drugi ter z njimi uskladi svoje delo. Poročilo obsega še vrsto predlogov in priporočil novemu odboru tako glede vsebine kot oblik bodočega dela. Posebno mesto pa zavzema v njem, kot rečeno, skrb za šolstvo. Vprašanja, ki terjajo strokovno obravnavo, nato pa jasni stališče in posegov, so učni načrti šol vseh stopenj, učbeniki, strokovna in pedagoška raven, nove metode pouka in drugo.

Te predloge in priporočila so prisotni člani v daljši razpravi še dopolnili. Razprava je v prvi vrsti odprla in poglabila dve osnovni vprašanji — raven poznavanja in rabe slovenskega jezika med študirajočo mladino ter raven poznavanja jezika v našem časniskarskem svetu. Ob ugotovitvi, da sta obe ravni skrajno nizki, je občni zbor sprejel sklep, da bo društvo posvetilo reševanju tega perečega vprašanja posebno pozornost. V razpravo je

med drugimi posegel tudi šolski svetovalec Sivec, ki je prinesel tudi pozdrav Slavističnega društva v Ljubljani.

Občni zbor je nato izvolil nov odbor. V njem so za Tržaško Pavle Merku, Marija Pirjevec, Nada Perot, Zora Tavcar in Marko Kravos, za Gorico Ljalka Bratuž in Milko Renar, v nadzornem odboru pa so Ziva Gruđen, Ivanka Hergold in Marjuša Cenda.

SEKCIJSKI KONGRESI KPI

Danes ob 19.30 bo na sedežu sekcije KPI »Zols« v UL. Cancellieri kongres sekcije, na katerem bodo razpravljali o Berlinguerjevem poročilu. Tudi jutri bodo številni kongresni kongresi in sicer ob 9. uri v UL Capitolina 3 (sekcija Arzenala - Sv. Marka), ob 15. na Trgu duca degli Abruzzi (sekcija »Curi«), ob 16.30 v Stari istrski cesti 66 (sekcija »Montagnana«), ob 17. uri v sedežu p.d. »Igo Gruđen« devinsko - nabrežinska sekcija z udeležbo poslanca škerka in Germana Svare, ob isti uri sekcija »M. Matjasici« pri Rumeni hiši in končno ob 18. uri sekcija »Cermelj« v UL. Biasoletto 31.

● Ljudska knjižnica v Trstu, UL. Rosario, prireja od danes dalje razstavo, posvečeno Paulu Belliju. Razstavo bodo odprli danes ob 19. uri.

Iz zapora v zapor

Začasna svoboda je bila za Alfreda Piccolo tako začasna, da se sploh ni mogel dobro zaustiti zrak izven zatohle zaporniške celice, ko je moral spet za rešetke. V včerajšnjih dopoldanskih urah so ga izpustili iz videnskih paporov, popoldne pa je bil že za zidovi Coronea. Alfredo Piccolo je bil pred šestimi meseci aretiran zaradi kraje in drugih prekrškov ter prijavljen sodišču. Zaprt je bil v Vidnu. Včeraj so ga, kot rečeno, izpustili na začasno svobodo. Takoj se je vrnil v Trst in njegova prava skrb je bila, da se predstavi ravnatelju koroškega zaporov. Njegovi nameni pa niso bili miroljubni. Ravnatelju je grozil, da ga bo ubil. Morali so posedi agenti javne varnosti, ki so nasilnega Piccola ukrotili ter premestili spet v zapor.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA in SLOVENSKA PROSVETA

prirejata v nedeljo, 16. 2. 1975 v Kulturnem domu v TRSTU

SEJA SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE

Danes, 14. t. m., bo ob 17. uri odborova seja. Na dnevnem redu bodo: razprava o prizadevanjih za spremembo pooblaščenih odlokov, o samostojnosti slovenske šole in z njo nujno povezanim samostojnim slovenskim šolskim okrajem ter o proglasitvi stavke šolskega osebja in protestne demonstracije v Rimu za doseg sprememb pooblaščenih odlokov v korist slovenske šole ter ustavnih popravkov v korist vse slovenske narodne skupnosti.

● Vzporedno z razstavo, ki je v palači Costanzi bo drevi ob 19. uri v Nemškem kulturnem inštitutu, Koronejska ulica 15, debata o kiču in o odsevu okusa na sedanjo kulturo. Uvodne besede bodo spregovorili Gillo Dorfler, Gianni Contessi in Giulio Montenero.

SPDT — SMUČARSKI ODSEK

vabi na

»DRUGI SMUČARSKI VEČER«

Predaval bo Rasto Furlan, trener ekipe SPDT o temi

TEKMOVALNA TEHNIKA

Predavanje bodo spremljali diapozitivi. Danes, 14. t. m., ob 20.30 v UL. Geppa št. 9.

Izleti

Slovensko planinsko društvo Trst organizira v nedeljo, 16. februarja, izlet na Slavniki in sicer z avtobusom do Markovščine, nato peš na Slavniki in Kozino. Zbirališče na avtobusni postaji ob 7.45, odhod ob 8.10.

Včeraj — danes

Danes, PETEK, 14. februarja VALENTIN V. V. Sonce vzide ob 7.09 in zatone ob 17.29 — Dolžina dneva 10.20 — Luna vzide ob 8.02 in zatone ob 21.03 Jutri, SOBOTA, 15. februarja JORDAN

Vreme včeraj: najvišja temperatura 11,9 stopinje, najnižja 8,2, ob 19. uri 10,1 stopinje, zračni pritisk 1004,6 mbar, stanovitven, vlaga 64-odstotna, veter 4 km na uro, zahodni, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 8,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 13. februarja 1975 so se v Trstu rodili 4 otroci, umrlo pa je 26 oseb.

UMRLI SO: 77-letni Carlo Danieli, 83-letna Giovanna Novel vd. Ciacchi, 95-letna Maria Budin vd. Blazko, 76-letna Natalia Orlando vd. Cabez, 76-letna Margherita Calcinia por. Perini, 73-letni Carlo Doria, 65-letni Giovanni Gustincic, 81-letna Alice Penarini vd. Giovanni, 64-letna Rosa Simononi por. Barelli, 81-letna Saturna De Luca por. Redivo, 73-letna Maria Groppuzzo por. Belci, 70-letni Stefano Zucchi, 61-letni Aldo Sacconcini, 69-letna Leopoldina Kukez vd. Furlan, 10. dni star Maurizio Vermik, 88-letna Maria Crevatin vd. Opava, 64-letni Antonio Stella, 77-letni Mario De Rosa, 40-letni Claudio Zanne, 48-letni Emilio Sossi, 70-letni Giuseppe Frisani, 88-letna Eufemia Cocianic vd. Maglizza, 79-letni Carlo Russi, 62-letni Mario Duic, 70-letna Maria Concetta Balestra, 63-letni Erminio Coslovich.

V NEDELJO, 16. FEBRUARJA, OD 8. DO 20. URE

Kako bomo volili šolske svete na slov. nižjih srednjih šolah

V NEDELJO, 16. T.M., bomo volili na vseh slovenskih nižjih srednjih šolah na Tržaškem in Goriškem, razredne, zavodske in disciplinske svete na osnovi pooblaščenih šolskih odlokov.

Volitve bodo na vseh šolah OD 8. DO 20. URE.

Vsak volivec (oče in mati) bo prejel tri glasovnice: za razredni svet, za zavodski svet, za disciplinski svet. Glasovnice bodo lahko različne barve.

■ GLASOVANJE ZA RAZREDNI SVET: Na glasovnici ne bodo označene ne številke list in niti imena kandidatov. (Napisano bo samo ime šole, sedež, napis »starši« in obvestilo, da gre za izvolitev razrednega sveta). GLASUJE SE TAKO, da se napiše dve imeni (ne več!), izbrani iz seznama staršev istega razreda, ki ga obiskuje volivčev otrok.

■ GLASOVANJE ZA ZAVODSKI SVET: Če bodo na glasovnici že označene z rimskimi številkami posamezne liste (I., II. itd.) in pod vsako rimsko številko liste natisnjena tudi imena vseh 6 kandidatov na njej, SE GLASUJE TAKO, da se prekriža rimsko številko (iste liste, za katero se glasuje). Če se hoče dati preferenčni glas, se prekriža še eno ali dve (ne več!) imeni kandidatov z iste kandidatne liste.

■ GLASOVANJE ZA DISCIPLINSKI SVET: Glasuje se tako, da se napiše imeni dveh staršev (ne več!) z vsega zavoda na glasovnico, na kateri ne bo označena nobena lista. Da ne pride do razpršitve glasov, je koristno, da se volivec prej informira, na kateri imeni je koristno osredotočiti glasove.

RAZREDNI SVET sestavljajo vsi šolniki razreda, 4 izvoljeni starši in ravnatelj zavoda. Njegov mandat traja eno leto. Daje predloge o vzgoji, poučevanju, o preizkušanju novih metod poučevanja, izraza mnenja o šolskih knjigah itd.

ZAVODSKI SVET sestavlja 6 izvoljenih staršev, 6 šolnikov, 1 član neučnega osebja in ravnatelj. Njegov mandat traja tri leta. Sklepa o proračunu, o uporabi finančnih sredstev za upravno in didaktično poslovanje zavoda, o izvenskolskih in vzporednih dejavnostih, o kriterijih pri sestavljanju razredov itd. Izraza mnenje o učnih knjigah.

DISCIPLINSKI SVET sestavljata 2 starša (in dva namestnika), dva šolnika in ravnatelj. Njegov mandat traja eno leto in odloča o disciplinskih kaznih proti učencem v hušjih primerih.

Razgovor dr. Caidassija z odbornikom Cociannijem

Deželni odbornik za prevoze Cocianni je včeraj sprejel predsednika tržaške trgovske zbornice dr. Caidassija. Razpravljala sta o vprašanjih prevoza, upoštevajoč mednarodno vlogo, ki jo mora delati odpravljati v stikih z evropskim Vzhodom in okrepitvi izmenjav v Avstrijo in Nemčijo. Nadalje sta deželni odbornik in predsednik zbornice govorila o roniškem letališču, o tržaškem in tržaškem pristanišču ter sta proučila možnost čimprejše izgradnje predora pod Monte Croce Carrara, avtoportov pri Fermetičih in Gorici ter o carinskem središču na Kokovem.

Zahteva po več avtobusih na podaljšani progi »33«

Občinsko podjetje ACEGAT je 3. februarja podaljšalo vožnje avtobusov na progi »33« do novega naselja »Alturra«, to je do področja, ki mu po domače pravijo »Pri Kobcih«. Žal pa so posamezne vožnje avtobusov, posebno po 9. uri zjutraj zelo redke in je zato prebivalstvo, po začetnem zadovoljstvu nad sprejemnim ukrepom, vedno bolj nezadovoljno zaradi tako poredkih voženj. Prošnjo, da bi občinsko podjetje do delila tri progi več avtobusov, sta v teh dneh naslovila na pristojnega občinskega odbornika občinska svetovalec KPI Inwinkl in Morgutti.

Prekop grobov

V kratkem bodo na občinskem pokopališču pri Sv. Ani prekopali grobove v pokopališču predel XI. in sicer skupne grobove od št. 2689 do št. 3360, kjer ležijo posmrtni ostanki umrlih med 24. februarjem 1965 in 11. junijem 1965. Svoji teh umrlih, ki bi radi prenesti posmrtno ostanke svojih dragih v druge grobove, se morajo zglasti neposredno pri čuvaju pokopališča ali pa v občinskih uradih v Palaci Costanzi 2/IV, soba št. 427. Urad je odprt ob delavnikih (razen sobot) od 8. do 10. ure.

Svoji umrlih, ki so bili pokopani v grobovih od št. 2689 in št. 2832 med 24. 2. 1965 in 15. 3. 1965, se morajo zglasti v omenjenem uradu od 1. 4. 1975 do 11. 4. 1975. Od 21. 4. 1975 do 30. 4. 1975 se morajo zglasti svoji pokopanih v grobovih od št. 2833 do št. 2976 med 15. 3. 1965 in 3. 4. 1965. Od 19. 5. 1975 do 30. 5. 1975 svoji pokopanih v grobovih od št. 2977 do št. 3168 med 4. 4. 1965 in 8. 5. 1965 in od 16. 4. 1975 do 27. 6. 1975 svoji pokopanih v grobovih od št. 3169 do št. 3360 med 8. 5. 1965 in 11. 6. 1965.

Beneški pevski zbor »Nediz glas« ob ustanovitvi decembra lani

Starši odobrili delovni program za srednjo šolo v Gorici

Šola naj bo živ in sestavni del življenja in našega naroda

Preteklo sredo popoldne so kandidati in predstavniki enotne liste za zavodni svet slovenske srednje šole v Ul. Randaccio v Gorici sklicali v telovadnici zborovanje staršev, na katerem so kandidati predstavili in obrazložili svoj program za delo v šolskem svetu v prihodnjem letu. Zborovanje je otvoril in pozdravil vse prisotne kandidat Ciril Terpin, ki je nato podal besedo drugemu kandidatu Edmundu Košuti, da bi obrazložil program, ki so ga sporazumno pripravili na predhodnem ožjem sestanku.

V okviru večletnega programa so potrdili osnovno načelo, da si bo treba prizadevati za gradnjo novih, ustrežnejših prostorov za to šolo vključno s telovadnico in šolsko kuhinjo za zunanje gojence. Dokler tega načrta ne bodo izvedli, naj občina poskrbi za temeljita pravila v starem poslopiju, predvsem z občasnim prečiščenjem šolskih prostorov.

V programu je nadalje govor o potrebi večje povezave s profesorji, o večji temeljitosti pri razgovorih staršev s profesorji, o organizaciji namenskih predavanj za starše, oziroma za učence. Naglasili so tudi potrebo boljše zdravstvene kontrole dijakov s pogostejšimi pregledi. Dalje so poudarili potrebo preuredbe šolskega kolektorja s povečanjem števila šolskih dni in več pomoči iz javnih sredstev pri nabavi potrebnih učil in nakupu nekaterih knjig. Govor je bil tudi o potrebi posodobitve pouka, zlasti kar se tiče poučevanja slovenščine, sodobne zgodovine in tudi nekaterih drugih predmetov. Kar se poudarila s tega, oziroma njegove odprave, se tiče, si bodo starši preko svojih predstavnikov prizadevali, da ga postopoma odpravijo ali vsaj omejijo na minimum. Na splošno pa naj velja načelo, da mora slovenska šola biti taka tudi po duhu in da mora povezovati dijak z realnim življenjem, s knjigami, kulturnimi prireditvami, strokovnimi in poučnimi izleti itd.

Po obrazložitvi programa se je razvila debata, v katero je posegele več staršev, ki so se načeloma strinjali z njim in dodali še svoje pripombe oziroma dopolnila, ki so jih kandidati vzeli na znanje kot priporočila. Med drugim je bil govor tudi o medobčinskih konzorcijih za avtobusne prevoze, ki ga se dač snujejo občine z Go-rico in ki bi moral upoštevati tudi potrebe naših šol. Govor je bil tudi o večjem posredovanju vodstva šole pri vključevanju absolventov nižje srednje šole v zaposlitev, kar velja zlasti za tiste, ki ne bodo nadaljevali šolanja na višjih šolah. Poudarjena je bila tudi potreba o večjem sodelovanju s slovenskimi šolami na Tržaškem in na področju Nove Gorice.

Po razgovoru o nekaterih podrobnostih v zvezi z nedeljskimi volitvami je kandidat Ciril Terpin zaključil koristno debato, pri kateri so starši, ki so se udeležili zborovanja v zelo velikem številu, pokazali veliko zanimanje za probleme naše šole in za potrebe naših dijakov.

Drevi v Gorici seja občinskega sveta

Drevi ob 18.30 se sestane občinski svet v Gorici. Na dnevnem redu je pričetek razprave o letošnjem proračunu, ki so ga že prejšnji teden porazdelili med svetovalece. Morda bodo o proračunu govorili tudi na že napovedani drugi seji občinskega sveta, ki bo prihodnji ponedeljek. Poleg proračuna imajo na dnevnem redu tudi nekatere interpelacije. Svetovalec Bianconi je zahteval izredno pomoč občinski glasbeni šoli in za potrebe naših dijakov.

Začetek vpisovanja na tečaj angleščine

V teh dneh se pričena drugo štiridesetletje tečaja angleškega jezika, ki ga prireja Italijansko - ameriško združenje. Tečaje vodijo priznani ameriški in angleški profesorji po novi teoriji - praktični metodi dvakrat ali trikrat tedensko od 19. do 20. ure ali od 20. do 21. ure. Tečaj je obremenjen prirejen za razne nivoje (za začetnike, za tiste, ki že delno obvladajo jezik in tiste, ki bi se radi še bolj izpopolnili). Predvideni so tudi posebni tečaji za mlajše in odrasle, ki šele začnejo z učenjem angleškega jezika. Vpisovanje na tečaje v tajništvo združenja v Ul. Roma 15-II od 9. do 12.30 ter od 15. do 19. ure.

● Zaradi jutranjih pavalnih tekem bo občinski bazen »B. Bianchi« v nedeljo odprt občinstvu od 13. ure dalje.

Drevi se prične v Gorici 10. pokrajinski kongres KPI

Uvodno poročilo bo imel tajnik Paiza - Zaključki mestnega kongresa komunistične partije

Drevi ob 20. uri se bo pričel v Gorici. V telovadnici Lenassi, 10. pokrajinski kongres poskoške federacije Komunistične partije Italije. Uvodno poročilo bo imel pokrajinski tajnik Tullio Paiza. Sledili bodo pozdravi delegacij. Razprave se bodo pričele v soboto zjutraj in se bodo nadaljevale tudi v nedeljo. Kongres bo zaključil deželni tajnik Antonio Cuffaro. Zatem bo še razprava o zaključni resoluciji in izvolitvi novih članov pokrajinskega odbora stranke ter delegatov za vse državni kongres.

V nedeljo pa se je zaključil mestni kongres KPI, ki je trajal štiri dni. Po uvodnem poročilu tajnika sekcije Oceania se je razvila široka diskusija, v katero je poseglo 32 delegatov. V diskusiji so podrobno obravnavali položaj v Gorici in ugotovili, da je KPI dobila v zadnjih letih čedalje večji vpliv v mestni realnosti. Govor je bil o položaju v tovarnah, v šolah, v kulturnih krogih. Posebno so na kongresu poudarili vprašanja slovenske nacionalne skupnosti in po-robno analizirali zaključke konference slovenskih komunistov, ki je bila v Gorici letos januarja.

Precej kritik je letelo na imobilizem, v katerem se nahaja mestna uprava, za kar je kriva Krščanska

li. Svetovalec Polmonari je ostro protestiral, ker so se dela pri gradnji telovadnice v Ločniku ustavila. Svetovalec MSI protestirajo proti vsebini knjige »Gorizia«, ki jo je izdala občinska uprava. Iz prejšnjih dnevnih redov je ostala še razprava o letošnjem proračunu občinskega podjetja.

Na zadnji seji občinskega odbora je odbornik Moise poročal o pripravi za izvedbo mladinskih iger v letu 1975. Odbornik Ciuffarin pa je govoril o stroških za menze v občinskih otroških vrtih in o občinskih davkih za leto 1975. Odbornik Rovis je poročal o novih tarifah električne energije, ki bodo stopile v veljavo po 19. februarju. Fiksna vsota za števec do 3 kilovatih ur se bo znižala od 1.200 na 600 lit. Za mesečno porabo do 150 kilovatih bo cena 19,30, za višje porabe pa po 23,70.

Na goriškem županstvu so v prejšnjih dneh pričeli uporabiti elektronski računalnik »Singen-Friden 6800«.

● Predsednik novogoriškega fotokluba Milenko Pogan bo jutri ob 21. uri na sedežu goriškega fotografskega krožka v Ločniku prikazal kolekcijo barnskih diapozitivov, ki so jih razstavili v Sloveniji.

PROSLAVA SLOVENSKEGA KULTURNEGA DNE

Danes in jutri na Goriškem številne Prešernove proslave

Danes proslava v Števerjanu, jutri pa v Štandrežu in Sovodnjah - Proslave tudi na slovenskih šolah

Danes in jutri bodo spet na vrsti, v naših prosvetnih društvih, tri proslave slovenskega kulturnega praznika. Poleg teh proslav v društvih bo danes zjutraj Prešernova proslava na nižji srednji šoli »Lan Trinka«, jutri pa bo skupna proslava dijakov treh višjih srednjih slovenskih šol.

Prešernove proslave bodo imeli v Števerjanu drevi, v Štandrežu in v Sovodnjah pa jutri zvečer. Gost v prosvetnih društvih »Briški gric« in »Sovodnje« ter Slovenske prosvetne zveze bo oktet »Jelovica« iz Škofje Loke, ki bo pel drevi v Števerjanu, jutri pa v Sovodnjah. Gostovanje kulturne skupine iz Škofje Loke spada v okvir kulturnega sodelovanja med SPZ na Goriškem in kulturno-prosvetnimi organizacijami v Škofjeloški občini. Lani novembra je ena izmed Škofjeloških skupin, t.j. tamburaški zbor, obiskala prosvetno društvo »Oton Zupančič« v Štandrežu in sodelovala na koncertu v Ronkah (v prireditvi tamkajšnjega društva »Srečko Kosovel« in Pro Loco), sedaj je na vrsti gostovanje Škofjeločanov v Števerjanu in v Sovodnjah.

V Števerjanu bodo na drevišni proslavi recitali gojenci Dijaškega doma, zapeli Škofjeločani, na vrsti bo tudi priložnostni govor. Podobno bo jutri zvečer v Sovodnjah, kjer bodo recitacije Prešerna podali otroci domače osnovne šole, svoje znanje pa bodo pokazali tudi gojenci Glasbene šole.

V Štandrežu pa bodo poleg priložnostnega govora imeli na programu še nastop gojencev Glasbene šole, recitacije domačih učencev in dijakov ter nastop domačega moškega pevskega zbora.

Osvrednja Prešernova proslava, ki je bila napovedana za nedeljo, 16. februarja, v Prosvetni dvorani pa je bila zaradi tehničnih zaprek in tudi zaradi obolenosti nastopajočih

Prosvetno društvo BRIŠKI GRIC v Števerjanu

priredi danes ob 20. uri na sedežu na Valerišču

PREŠERNOVO PROSLAVO

Na sporedu bodo govor, recitacije gojencev Dijaškega doma ter nastop okteta »Jelovica« iz Škofje Loke.

Prosvetno društvo »SOVODNJE«

priredi jutri, 15. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu

PREŠERNOVO PROSLAVO

Nastopijo domači gojenci Glasbene šole, učenci sovedenjske osnovne šole ter oktet »Jelovica« iz Škofje Loke.

STRANKE SE ŽE PRIPRAVLJAJO NA UPRAVNE VOLITVE

Spor med SLG in SDS v krovni organizaciji SDZ

Pismo odvetnika dr. Avgusta Sfiligoja za Slovensko demokratsko skupnost

Odvetnik Avgust Sfiligoj (za SDS) nam je poslal v objavo naslednje pismo:

»V zvezi s člankom »Z ustanavljanjem Slovenske skupnosti gre h koncu organizacija SDZ«, ki je izšla v Primorskem dnevniku v petek, 7. t.m., Vas prosim, da objavite v Vašem listu na istem mestu in z enakimi črkami kot omenjeni članek tale pojasnila in pripombe, če drugače ne, pa vsaj po predpisih obstoječega zakona o tisku.

ODGOVOR NA ČLANEK O USTANAVLJANJU SLOVENSKE SKUPNOSTI V GORICI

Slovenska demokratska zveza ni ma političnega tajnika, kot pravi članek v Primorskem dnevniku 7. t.m. Prof. Bratina ni torej politični tajnik SDZ, ampak predsednik vodstva.

Funkcijo tajnika za sestavljanje zapisnikov in za dopisovanje ima v vodstvu prof. Bratuz.

SDZ je krovna organizacija dveh skupin (Slovenske demokratske skupnosti in Slovenske ljudske gibanja, na kratko SDS in SLG), in vsi sklepi njenega vodstva morajo paritetno povezani že od leta 1947, biti soglasni. Prav tako mora vodstvo SDZ soglasno odločati o sklicevanju sestankov volivcev.

Redne seje vodstva so ob do- ločenem dnevu v tednu, da jih ni treba sproti sklicevanj. Če je kakš- na seja odpadla, se to ni zgodilo po predsedniški krivdi.

Prof. Bratina je v vodstvu SDZ od leta 1964 in od leta 1971 (ko je odstopil učitelj Šuligoj, pripadnik SLG) predsednik. Že petnajsto leto je tudi goriški občinski svetovalec.

Vse to dokazuje, da so očiti slabosti in pomanjkanja demokratič- nega čuta izneseni na njegov raču- n, smešna izmišljotina, in žali- tev.

Ko je SLG pred nekaj meseci zahtevalo zamenjavo funkcij v vodstvu SDZ, je SDS takoj pristala na to. Toda SLG na zahtevi ni vztra- jala, verjetno zato ne, ker bi mora- la odstopiti predstavnikom SDS funkcijo tajnika in blaginjskega.

SLG zahteva, naj se paritetni sistem odpravi in ustanovi članska stranka pod imenom Slovenska skupnost. S to zahtavo SDS ne so- glaša in je svoje stališče pojasnila v raznih dokumentih, izročenih drugi skupini, ki vsebujejo tudi vrsto stvarnih in koristnih predlo- gov za uspešnejše delovanje orga- nizacije. Teh predlogov SLG ni vzel v poštev.

Za reorganizacijo SDZ sta pristoj- na

ni, s soglasnim sklepom, samo o- nam je poslal v objavo naslednje pismo:

In nobena od dveh skupin si ob morebitnem razpustu SDZ ne mo- re in ne sme prilastiti tega imena. Zaprta in sektaška stališča v vod- stvu SDZ, so kar zadeva predstavi- tanke SDS, gotovo izključena, saj delujejo vsi demokratično, ne- družbo, pošteno in odkritosrčno sa- mo za slovensko stvar.

Ali pa ne bi dopisnik Primorske- ga dnevnika v pogledu zaprtosti in sektašev svoje obrnil pogled na nekatere predstavnike SLG in povedal na primer kaj o položaju v Števerjanu...?

Spor med dvema skupinama je zanetil SLG in s tem povzročilo zmedo in nejevoljo pri volivcih li- pove večje prav zdaj, ko se bliža- ju upravne volitve, in slišijo se že glasovi, da bo to negativno vpli- valo nanje...»

Op. ur.

Pismo odv. Avgusta Sfiligoja (ra- zen nekaterih netočnosti osebnega značaja v našem članku o zahtevi) v bistvu potrjuje kar smo napisali, da gre namreč za hude notranje spore v goriški Slovenski demo- kratski zvezi, kar je med drugim razvidno tudi iz pisanja Katoliške- ga glasa in iz dejstva, da se za- jutri na pobudo SLG sklicuje v Kr- toliškem domu sestanek vseh voliv- cc) lipove večje mimo sedanja predsednika SDZ, ki pripada SDS. Glede zaprtih stališč v vodstvu SDZ pa smo zabeležili samo glasove iz vrst SDS same.

POPRAVEK

Tiskarski škrt nam je spet »za- gledal«. V včerajšnji številki je bi- lo po prvo sliko o pustovanju napo- no zapisano, da so voz pripravili do- mačini na Vrhu. Voz so namreč pri- pravili domačini v Števerjanu. Čitate. Ijem se za neljubo pomoto oprostamo.

Prosvetno društvo »Oton Zupančič« v Štandrežu

priredi jutri, 15. februar- ja ob 20. uri na sedežu društva

PREŠERNOVO PROSLAVO

Na sporedu bo priložnost- ni govor, nastop pevске- ga zbora »O. Zupančič«, domačih recitatorjev ter gojencev Glasbene šole.

Razstave

V razstavnih galeriji Pro Loco raz- stavlja svoja dela Amerigo Sione. V »galeriji 75« v Ulici Monache odpre jutri zvečer razstavo svojih slik Gio- vanni Barbian iz Trevisa. Svoja de- la je doslej razstavljal tako v Ita- liji kot v ostalih državah Evrope, pa tudi v Ljubljani, ZDA, Japonski.

Izleti

Slovensko planinsko društvo bo pri- redilo svoj letošnji prvi družinski spo- mladinski izlet na velikonočni ponedeljek, 17. marca, v Beneško Slo- venijo. Izlet v Benečijo spada v pro- gram praznovanj ob 30-letnici obno- vitve društva. Na sedežu SPD v Ulici Malta, tel. 26-44 sprejemajo vpi- sovanja za izlet.

Kino

Gorica
VERDI 17.00-22.00 »Erotomanes«, G. Moschin in R. Ameris, mlajšim od 18. let prepovedano.
CORSO 17.15-22.00 »Finch c'è guer- ra, c'è speranza«, A. Sordi in S. Monti. Barvni film.
MODERNISSIMO 17.00 - 22.00 »Non drammatizziamo... è solo questione di corna«, J. P. Leaud. Barvni film.
VITTORIA 17.00-22.00 »Il fascino sottile della perversione«, J. Brel in C. André. Barvni film. Prepo- vedano mladini pod 14. letom.
CENTRALE 17.00-21.30 »Fra diavoli«, S. Laurel in O. Hardy.

Tržič

AZZURRO Zaprt.
EXCELSIOR 16.00-22.00 »Emmanuel- les«, A. Cuny in S. Kristel. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
PRINCIPE 17.30-22.00 »Corruzione al palazzo di giustizia«, F. Nero in U. Orsini. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA »Morlec« iz Rolington Squa- ra, angleški barvni film ob 18.00 in 20.00.
SVOBODA »Vlomilec«, ameriški barv- ni film ob 17.00 in 20.00.
DESKLE »Povabilo«, švicarski barv- ni film ob 19.30.

Včeraj-danes

Rojstva, smrti in poroke
ROJSTVA: David Gergolet, Monica Sgrigotti, Michele De Rosa, Barbara Forgi.
SMRTI: 48-letna gospodinja Ada Mencarelli por. Pertini.

DEZURNA LEKARNA V GORICI
V Gorici je danes ves dan in po- noči dežurna lekarna Alesani, Ulica Carducci 38, tel. 22-68.

OZADJE DOGODKOV V ASMARI IN ERITREJI NASPLOH

Revolucionarni svet plačuje grehe drugih

Eritreja ni bila nikoli Etiopija niti nacionašo. niti zgodovinsko Stari cesar je delal napake drugo za drugo, vse do zadnje, najhujše

Ko smo pred časom govorili o načrtih etiopskega revolucionarnega sveta, ki je pometel s cesarjem, smo omenili tudi težave, na katere svet naletava, na težave interne in zunanje. Sedanja dogajanja v Eritreji, predvsem v Asmari in okolici, naša predvidevanja potrjujejo. Žal pa so ti dogodki prišli ob nepravem času, ko je bil revolucionarni svet prav sedaj najbolj razvezanega dela za prenovitev dežele, ki jo je bil bivši cesar Haile Selasie uklenil v srednji vek. Da bi nam sedanja dogajanja v Asmari in Eritreji nasploh bila laže razumljiva, bomo skušali na kratko prikazati deželo in razmere v njej, ki so do tega privedle.

Eritreja, ki meri 120.000 kv. km in šteje okoli 3 milijone ljudi, meji na jugu na Etiopijo, na severozahodu na Sudan, na severovzhodu na Rdeče morje, na skrajnem jugovzhodu pa na francosko Somalijo. Dežela je zaostala, vendar veliko manj kot Etiopija, saj razpolaga že z nekaj industrije in z nekaj strokovne delovne sile med prebivalstvom, ki je »le« za 50 od

Sekretar »FLE« Osman Saleh Sabi

stotkov nepismeno, vtem ko je etiopsko prebivalstvo 90-odstotno nepismeno. Vrhun tega je Eritreja odprta na morje vzdolž kakih tisoč kilometrov

Eritreja ima dokaj mračno zgodovino. Dolgo, zelo dolgo dobo, vse tam od 16. stoletja je nad Eritrejo vladal turški vpliv, ker se je nekdanja Turčija raztezala vse do tudi. Pred približno sto leti so začeli sem riniti italijanski interesi, ki je 1899. leta dobila v Asabi prvo koncesijo neka italijanska družba za kolonialno eksploatacijo. Področje Asab je bilo zato 1892. proglasheno enostavno za italijansko kolonijo. Odtod je Italija 1890. razširila z vojsko svojo »posest« nad vsa Eritreja, ki ji je dala tudi ime, češ da se je to zemljepisno področje v dobi starega Rima imenovalo Eritreja.

Eritreja v času italijanske kolonizacije ni pridobila ničesar, bila pa je Mussoliniju za odskočno desko v njegovem napadu na Etiopijo 1935. leta. Toda s porazom zadnje italijanske vojaške formacije v Gondarju v Etiopiji 1942. leta se je končala italijanska oblast nad Eritrejo in Etiopijo, ki so jo osvobodili Angličani in vrnili bivšemu cesarju Haileju Selasieju. Toda Eritreja je ostala pod angleško oblastjo. Eritrejo so Angličani zadržali zase vse do leta 1952, ko jo je Organizacija združenih narodov proglasila za avtonomno deželo, vendar pa vključila v federacijo z Etiopijo. Haile Selasie je tedaj postal cesar Etiopije in Eritreje.

Eritreja je v začetku živela kot avtonomna država ob Etiopiji, pa čeprav je imela nekaj »skupnih interesov«, na primer skupno obrambo, skupno diplomacijo, tudi skupne finance. Etiopiji je to stanje prišlo, ker je s tem prišla do morja, do dveh »oken« in sicer do pristanišča Masau in Asab. Toda cesarjeva Etiopija ni znala ravnati s »priduženim« Eritrejo, kot je bilo določeno s strani Združenih narodov. Zato so se upori v Eritreji začeli že kmalu po pridružitvi. In v Adis Abebi proti temu odporu

niso našli bolj »pametne« rešitve kot v vijaku, ki je vedno bolj pristiskal. Osrednje etiopske oblasti so začele avtonomijo Eritreje drobiti košček za koščkom. Najprej so razpustile eritrejske policije in uvedle svojo, razpustile so ono malo vojske, kar je bilo, in pripeljale našala kot bi bila deželo okupirala. Leta 1956 so prepovedali eritrejske politične stranke, dve leti pozneje pa so Eritreji vzeli celo njen zunanji znak, plavo eritrejsko zastavo. Naslednjega leta, torej 1959 so ukinili tudi oba eritrejska uradna jezika, arabski in tigrijski jezik, ki sta bila od vedno v veljavi in uvedli kot uradna jezika amari in angleščino. Samo ob sebi se razume, da je kršenje svobode vodilo k še hujšemu odporu. In ena napaka je vodila v drugo. Ko Haile Selasie ni mogel zadušiti nezadovoljstva, je enostavno ukimil federacijo in Eritrejo proglasil za štirinajsto pokrajino Etiopije in s tem vzal deželi še poslednjo pa čeprav le še formalno avtonomijo. Eritreja je s tem postala del fevdalne Etiopije. Sicer smo že rekli, da je dežela zaostala, vendar ne toliko kot je zaostala Etiopija. Asmara je mesto z 200.000 prebivalci in z nekaj industrije. Tu sta pristanišči Masau in Asab. Vrhun tega se Eritreja loči od Etiopije tudi v verskem smislu in ne le v etničnem. V Etiopiji prevladuje krščanska koptska cerkev, Eritreji pa so nreženo muslimanske vere.

Bolj kot nekoga dušiš, bolj se ti bo upiral. Kaže, da se Haile Selasie in njegovi sledovalci, ki so doživeli fašistično okupacijo, niso od tega prav nič naučili. V začetku dokaj povsem spontano vendar neurejeno odporiško gibanje se je kmalu organiziralo v dve veji, od katerih je ena »Osvobodilna fronta Eritreje« (FLE), druga pa je »Narodna osvobodilna fronta Eritreje« (FLP). Na prvi pogled se zdi, da gre za dve gibanji, ki se ločujeta »po verski liniji« češ da so prvi muslimanske drugo pa krščanske vere, kar pa ni res, kajti obe gibanji se opirata na arabsko, torej na muslimansko zaledje in sicer na Sudan in Libijo. Tudi ideološke razlike niso med gibanjema velike. Ker v zadnjih časih, sedaj, ko je gibanje v neposrednem spopadu z oblastmi in vojsko osrednje etiopske vlade, povsod zastopa celotno gibanje, torej FLE in FLP, ena in ista oseba in sicer Osman Saleh Sabi, bi mogli sklepati, da se je med gibanjema v odločilnem trenutku našel nek skupen jezik, kajti kako bi sicer mogli razumeti Sabija, da bi tako odločno spregovoril, kot je pred dnevi, ko je rekel: »V stanju smo, da prvič udarimo neposredno na Etiopijo. Pravkar smo dobili novo pomoč v orožju in sicer v vrednosti petih milijonov dolarjev. Toda to je samo začetek. Onesposobil bomo vso drugo divizijo, ki stacionira v Eritreji, pa tudi vse nove kontingente, ki jih bodo iz Adis Abebe poslali sem.«

Voditelj eritrejskega osvobodilnega gibanja govori neposredno v imenu obeh gibanj in prav dogajanja v Asmari pričajo, da je verjetno prišlo do nekega soglasja.

IZ FILMSKIH KROŽKOV

Filmska fantastika v klubu »Cappella«

Tudi letos prikazuje La Cappella Underground (Ul. Franca 17) v sodelovanju s Centrom gojitelj »science - fiction« serijo filmske fantastike, ki vsebuje veliko pomembnih del grozljivic ali znanstvenofantastične zvrsti.

Čiklus se je začel prejšnji teden z delom Italijana Maria Bave »I tre volti della paura« (1963), v katerem igra Boris Karloff v eni najboljših interpretacij in Michèle Mercier.

Ta teden, 14. in danes v soboto, 15. februarja, ob 19.00 in 21.30 bo na sporedu film Američana Ernesta Beaumonta Schoedsacka (režiser »King Konga« in drugih pomembnih filmov zvrsti): »Il dottor Cyclops« (1940). Prihodnji teden (vedno v petek in v soboto) bo na

do nekega skupnega jezika med obema gibanjema, pa čeprav ne moremo tega kategorično zatrditi, ker so razmere še močno zapletene in je znano le to, da je po deželje Eritreje praktično v rokah osvobodilnega gibanja, središča in mesta pa so pod delno kontrolo etiopske vojske.

V začetku smo rekli, da so ta dogajanja prišla ob nepravem času. S tem ne mislimo priti krivde za sedanje dogajanje eritrejskemu gibanju za osvoboditev, ker je njihova pravica, da se osvobodijo. Toda revolucionarni svet, ki je osrednja zakonodajna in izvršna oblast Etiopije, ne sme v tem trenutku plačevati dolgov starega cesarja. Napredno usmerjeni mladostniki, ki skušajo deželo izvesti iz zaostalosti, iz srednjega veka, ne smejo postati v luči javnega mnenja tisti, ki dopuščajo ali celo omogočajo razpad države, pa čeprav Eritreja ni bila štirinajsta provinca Etiopije pač pa samostojna dežela, avtonomna država v federaciji.

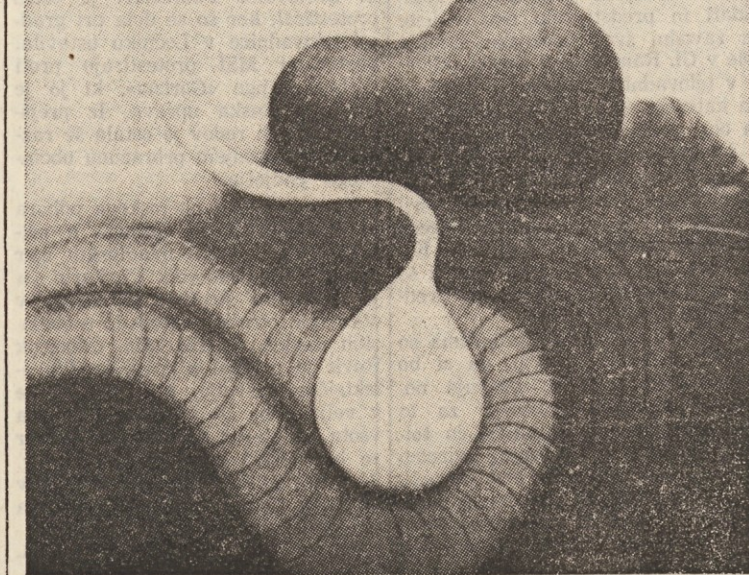
V BARCELONI SO SE SESTALI STROKOVNJAKI ZA EKOLOGIJO

Najlepše morje na svetu je tudi najbolj ogroženo

Sredozemsko morje »začenja umirati« - Poleg odplak »njegovih« 150 mest, se vanj stekajo odplake vse industrije obalnega pasu

BARCELONA, sredi februarja. — Kljub važnim dogajanjem v svetu, ki potiskajo ob stran manj akutna vprašanja, se vendarle najdejo ljudje, ki spravljajo na dan tudi probleme, ki sicer niso neposredno pereči, ki pa so izredno pomembni. Eden teh problemov je tudi ekološki problem Sredozemlja. Do pred nekaj leti so strokovnjaki zagotavljali, da je najbolj ogroženo Baltsko morje, sedaj pa menijo, da je najbolj ogroženo Sredozemsko morje. In v zvezi s tem je nekdo rekel: »Sredozemsko morje, ki je postalo turistično središče sveta, bi moglo v razmeroma kratkem času umreti od umazanije in — sramote«, seveda od sramote tistih, ki vse to početje vidijo, ki pa se ne zganajo. In vendar gre za umiranje »najlepšega morja na svetu«.

To žalostno sodbo so dali strokovnjaki sredozemskih dežel, ki so se zbrali v Barceloni na sedenja, ki je bilo posvečeno prav vprašanju, kako rešiti Sredozemsko morje. Jugoslovanske strokovnjake je na tem zasedanju v Barceloni vodil jugoslovanski strokovnjak dr. Stjepan Kečkeš, ki je v

Od nedelje razstavlja v Mestni galeriji Piran dva slovenska zamejska likovnika, Korošec Valentin Oman in Tržčan Klavdij Palčič, ki je prinesel v Piran dva ducata svojih »armiranih platen« in plastičnih del. Na sliki Palčičeva slika »Dinamična klica«

zvezi s tem rekel: »Sredozemsko morje je neke vrste kotel. In ni ga na svetu morja, ki bi se v tolikšni meri onesnaževali kot je Sredozemsko. V nekaterih njegovih predelih je raven onesnaženja dosegla in že presega kritično mejo. Če bi se držali svetovno prejetih standardov o zaščiti človekovega zdravja, bi bilo na mnogih sredozemskih plažah, koder se kopelje desetstotisoč ljudi, kopanje prepovedano.«

Obalne dežele Sredozemlja nič kaj rada ne govorijo o tem, njihovi turistični delavci pa, skušajo za vsako ceno prikriti dejstvo, da so plaže umazane, da je voda zasmrjena in okužena. Toda prav ta »zainteresirana previdnost« je lahko bila usodna. Prej ali slej bo to prišlo na dan in bo odgnalo s kopališče Sredozemlja milijone turistov, ki bodo zaradi tega ubrali druge kraje ali pa raje ostali doma in bodo zato vzdolž sredozemskih obal ostali prazni vsi možni hoteli, ki bodo na tak način obtoževali nerazodnost gostincev in tudi ostalih krogov, ki so krivi za to stanje. Na to so opozorili tcelo Španci, za katere prav gotovo lahko rečemo, da so med najbolj zainteresiranimi glede tega. Španija je v zadnjih desetletjih razvila izredno gostinstvo, saj predstavlja turizem prvo postavko v njeni ekonomiji. Toda Španci so pred nedavnim doživeli tudi epidemijo kolere, podobno kot je takšno epidemijo doživelo področje okoli Neaplja. Z vsemi ustreznimi posledicami.

Vzdolž obal »najlepšega morja na svetu«, ki pa je hkrati le »neka vrsta kotla« je razvrščenih kakih 150 mest in več tisoč vasi, trgov in turističnih naselij. Na tem obalnem pasu živi »mortalno« okoli sto milijonov ljudi. V letnih mesecih pa se jih nagne sem še drugih sto milijonov turistov. Odplake iz vseh teh mest in turističnih naselij se zlivajo v sredozemski bazen, ki ni kdove kako veliko morje vrhu tega je njegovo odtakanje in pretakanje skrajno omejeno. In to bi Sredozemsko morje sicer še preneslo, toda v Sredozemsko morje se zlivajo tudi reke, ki s svojimi vodami prinašajo odplako notranjih mest in industrije. V obalnem pasu Sredozemlja je okoli 140.000 tovarni in industrijskih podjetij, od katerih so le redka, ki imajo naprave za ponovno razčiščenje odplak in odteka torej velikanska količina umazane in zastrupljene vode najprej v reko, z reke pa v morje.

Kot bi to še ne bilo dovolj, je Sredozemsko morje morje, ki povezuje arabski svet, torej dežele izvoznice nafte s potrošniki nafte oziroma njenih derivatov in še posebej s čistilnicami. Glede tega ima žalostno prvenstvo Italija, ki so ji nadeli vzdevek »čistilnica za srednjo Evropo«. V Italiji se namreč predela natif skoraj dvakrat več kot bi je bilo potrebno Italiji.

Sicer pa ni treba, da bi šli tako daleč. Tržaška čistilnica nafte dela v glavnem za izvoz, tržaški naftovod je tu izključno za dobavo nafte srednji Evropi. Razni primeri onesnaževanja vode v Tržaškem zalivu pa pričajo, kako nevarna je ta dejavnost za čistočo morske vode in plaž. Zato ni nič čudnega če so v Barceloni posebej poudarili tudi to, da bi bilo treba Sredozemsko morje ohraniti tudi pred nevarno tankersko floto, saj bo to postalo še posebej nevarno, ko bo čez kak mesec odprt Sueški prekop in bodo še

NEVARNE NEBESNE «SMETI»

Zadnja od 18 velikanskih ameriških nosilnih raket vrste »saturn 5«, je v okviru ameriškega programa »Apollo«, 14. maja 1973 odnesla v krožnico okoli Zemlje vesoljsko ladjo »skylab«, ki je en sam »vesoljski laboratorij« in ki so mu v Ameriki, kjer radi delajo primerjave, rekli »vesoljsko pet-sobno stanovanje s kuhinjo«. Ker se je od nosilne rakete kmalu ločil prvi del, to se pravi prvi člen, je ostali del »saturna 5« prinesel vesoljsko postajo »skylab« v razmeroma nizko eliptično krožno pot, na samih 319 kilometrov od Zemlje. S te krožnice pa se je sam »skylab« s svojimi majhnimi tako imenovanimi manevrskimi raketa-mi povzpela na 422 kilometrov od Zemlje in tu bo ostal, kakor računajo strokovnjaki, najmanj 10 tisoč let. Tolikšen je namreč njegov »zalet« in tako majhna je na tej razdalji privlačnost Zemlje, pa čeprav gre za velikanski desetstotinski vesoljski objekt. Zato se nam na Zemlji, vsaj za nekaj desetletnih generacij ni bati, da bi nam ta skylab ali kak njegov del treščil na glavo.

Ni pa tako v drugih primerih, celo ne z enim delom iste rakete, ki je odnesla v vesolje omenjeni »skylab«. Nedolgo tega, konec minulega leta, se je velikanski »valj« petih izrabljenih raketnih motorjev približal Zemlji na razdaljo samih 270 kilometrov. Dva tedna pozneje se je »valj« približal na nadaljnjih 134 kilometrov in je v tem primeru postal izredno »zanimiv«. Strokovnjaki centra Goddard Space Flight v Greenbeltu v državi Maryland v ZDA, ki noč in dan spremljajo vse, kar se dogaja v nižjem predelu vesolja, so mogli vnaprej izračunati dan in uro, kdaj bo 20 ton »starega železa« izrabljene rakete »saturn 5« treščilo na Zemljo. Ugotovili so celo, da se je v samih 10 minutah brzina te železne mase zmanjšala s prejšnjih 40.000 na samih 300 km na uro zaradi trenja v zemeljski atmosferi, ko je znašala temperatura na površju »valja« nič manj kot 6000 stopinj C. Ko je »valj« treščil v zemeljsko atmosfero, je ob že omenjeni temperaturi »žgorel«, toda pet raketnih motorjev omenjena temperatura ni mogla v tako kratkem času »razkrojiti«. Na srečo so ti motorji padli nekje pri Azorskem otočju in se potopili 4000 metrov globoko v ocean.

Podrobneje smo opisali primer dela nosilne rakete »saturn 5«, ki je odnesla v vesolje vesoljsko ladjo »skylab«. Toda v vesolju na višjih in nižjih ravneh in v najrazličnejših smereh kroži okoli Zemlje »nad 3000 različnih objektov«, ki bodo s časom drug za drugim prihajali vedno nižje in nižje, dokler ne bodo prišli v ozračje Zemlje in v njem zaradi trenja izgoreli. Vendar ne bodo izgoreli vsi, pač pa bo še marsikaj treščilo na Zemljo kot je treščilo v Atlantik pet motorjev »saturna 5«. In nihče ne more zagotoviti, da bi kak »drobec« ne treščil tudi kam na tako mesto. In ti drobci bodo na glavnem »drobci«, ki bodo tehtali kako tono, kajti manjši deli izgorijo, težji pa ne morejo zgoreti zaradi trenja.

V začetku je NASA predvidevala, da bi vsaka nosilna raketa nosila s seboj tudi nekaj goriva, ki naj bi služilo temu, da bi raketo, po odsluženju, poglaval v globlje vesolje in bi zato ti ostanki ne grozili Zemlji. Pozneje so ugotovili, da to stane preveč in ko se je začelo tudi v tem varčevanju, so stvar prepuščili »naključju«. Vendar pa tako v ZDA, kot v Sovjetski zvezi sledijo slehernemu »nebesnemu objektu«, dokler ne izgore ali ne padne na Zemljo, kajti na to so se obvezale vse države, ki so članice Združenih narodov. Teh »ostankov« v vesolju oziroma v prostoru okoli Zemlje pa je vedno več.

»Seznam«, ki so ga konec decembra lanske leto napravili, govori takole: Okoli Zemlje drvi vsega skupaj 3214 vejih in manjših »teles«. Največ jih je ameriškega izvora: 2168, sovjetskih je 952, francoskih 45, po 10 na britanskih in japonskih. Nekaj teh »teles« ne bi pripadlo na Zemljo. Prav gotovo ni pričakovati, da bo neki ameriški kozmonavt prišel do svojih rokovnik, ki jih je izgubil v vesolju in ki še vedno krožijo okoli Zemlje. Pa tudi če bi te rokovnike padle na Zemljo, bi nikogar ne poškodovale. Drugače pa bi bilo, če bi kak raketni motor treščil nekam med ljudi ali pa tudi na kako hišo.

RADIO VELEIZIJA

PETEK, 14. FEBRUARJA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

PRVI KANAL

- 12.30 Poljudna znanost: Jubilej 75
- 12.55 Napravimo družno
- 13.30 DNEVNİK in Danes v parlamentu
- 14.10 Tečaj nemškega jezika
- 17.00 DNEVNİK
- 17.15 Program za najmlajše
- 17.45 Program za mladino — Primus: morska kača
- 18.45 Poljudna znanost: Poslednji druge svetovne vojne: DOUGLAS MCARTHUR, DNEVNİK
- 20.00 Teden aktualnosti
- 21.45 Variacije na temo
- 22.45 DNEVNİK in Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 18.45 Sportni dnevnik
- 19.00 Zlata doba ameriškega musicala: Speciale musical
- 20.00 Ob 20. uri
- 20.30 DNEVNİK
- 21.00

Gledališče Eduarda De Filippa

O TUONO E MARZO

Komedijo v treh dejanjih je napisal Vincenzo Scarpetta, za oder pa jo je predelal Eduardo De Filippa, ki delo tudi režira. Hkrati pa Eduardo De Filippa tudi igra eno glavnih vlog in mu pri uprizoritvi dela pomagajo še Paolo Stoppa, Rina Morrelli, sin Luca, Mario Scarpetta, Lina Sastrini in drugi. Za razliko od ostalih komedij, ki jih je Eduardo De Filippa postavil na oder, je nocojšnja komedija del Vincenza Scarpette, ki je tudi bil umetnik in režiser. Scarpetta mlajši je nadaljeval po poti svojega očeta tudi kot komediograf in v glavnem ostajal v mejah svojega lika, znanega Feliceja Sciosciamoccie, ki je glavni lik tudi v današnji komediji. Komedija temelji na vrsti spletk, v katerih pridejo do izraza razne odlike in napake neapeljskega človeka. Zgodba se začne v hotelski sobi, kjer pride do velikega prepira, zaradi katerega neko dekle pade v nezavest toda v naročje neznanka. Pozneje se srečamo s sinom, ki se je rodil v zvezi s tem naključnim dogodkom v hotelu, ko se že kot mladenič hoče poročiti z dekletom iz tako imenovane boljše družine, z dekletom, ki prav nič ne ve o ženinovi preteklosti. Mladenčica je tajno podpirala mati, da bi se ne razvedelo o njenem »grehu«.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 8.10 in 14.10 TV SOLA: Merske enote, življenje v gozdu, Ali ste vedeli? Organske spojine, Simbol in nasprotje, Pravljica, Skrivnosti lutk, Dvo govori, itd.
- 17.30 Morda vas zanima, mladinska oddaja
- 18.20 Slovenski rock 75: Jutro
- 18.50 Doktor, pomagajte mi: STARANJE IN STAROST
- Kakšno stanje je pravzaprav starost? O tem bo govorila zadnja oddaja iz niza, ki ga je pripravila skupna televizija pod skupnim naslovom Doktor, pomagajte mi in ki govori o raznih momentih v življenju,
- 19.15 Risanke
- 19.30 DNEVNİK
- 19.50 Tedenski notranjepolitični komentar
- 20.05 Avanture mladega človeka
- Film je posnet po Hemingwayevih zgodbah, ki jih je slovit ameriški pisatelj napisal o mladem Nicku Adamsu. Nick Adams, zdravnikov sin, je jezen na mater in odpotuje v New York, da bi postal časnikan. Na poti sreča najrazličnejše ljudi. Ko pa pride v New York, se javi v vojsko in sodeluje kot prostovoljec v prvi svetovni vojni in sicer v sanitetskem korpusu na italijanskem bojišču. Tu je ranjen v nogi in se zaljubi v bolničarko Rossano, ki pa pade na bojišču in se Nick zato vrne domov. Njegov oče je medtem že napravil samomor. Ker pa se ni z materjo nikoli razumel, se vrne v New York za novinarja
- 22.45 DNEVNİK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 19.15 Otrski kotiček: risanke
- 19.55 DNEVNİK
- 20.35 SOLARIS, prvi del celovečernega filma
- 22.00 Folklor v svetu: sicilski plesi

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutrarnja glasba; 11.40 Sola; 12.00 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditev; 18.30 Sola; 18.50 Slovenska povojna lirika; 19.30 Jazz; 20.00 Sport; 20.30 Gospodarstvo in delo; 20.50 Koncert; 21.25 V plesnem koraku

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 8.30 Barok v glasbi; 9.00 Plošče; 10.15 Orkester »La vera Romagna«; 11.15 Melodije; 11.45 Plošče Galletti; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Najbolj popularne popevke; 14.40 Plošča dneva; 15.00 Kulturni pregled; 15.00 Poskočne; 16.45 Taps pops; 17.15 Kulturna panorama; 18.00 Parada orkestror; 18.30 Slov. pevski zbori; 19.00 Prenos RL; 20.00 Glasovi in zvoki; 20.30 Simf. koncert; 22.35 Jazz

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila; 8.30 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Reportaža; 11.10 Srečanja; 11.30 Izbrani spored; 13.20 Strnjena komedija; 14.05 Odprta linija; 14.40 Donizettijevo življenje; 15.10 Program za mladino; 16.00 Sončnica; 18.00 Pisana glasba; 19.30 Kavarniški koncert; 20.20

Ponovno na sporedu z Mino: 21.15 Turinski koncert; 22.35 Francoske popevke.

II. PROGRAM

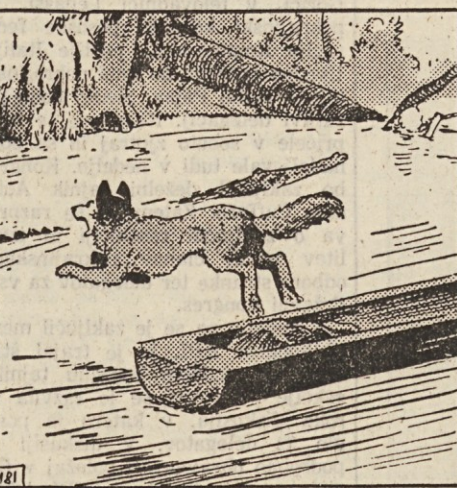
- 7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.30 Lahka glasba; 8.40 Kako in zakaj?; 8.55 Melodrama; 9.35 Donizettijevo življenje; 9.55 Popevke; 10.35 Na vaši strani; 12.40 Alto gradimento; 13.00 Hit Parade; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.40 Glasbeno govorni spored; 15.30 Posebna reportaža; 17.50 Telefonski pogovori; 19.55 Plošče; 22.50 Človek v noči.

SLOVENIJA

- 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.50 Rekreacija; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska sola: Zemljepisni; 9.30 Jug. narodna glasba; 10.15 Uganite, pa vam zaigramo; 11.15 Z nami doma in na poti; 12.30 Mladina poje; 15.45 »Vrtljak«; 16.50 Človek in zdravje; 17.00 Aktualnosti; 17.20 Iz koncertov in simfonij; 18.05 Ogledalo našega časa; 18.15 Zvočni signali; 19.50 Ansambel Mihe Dovžana; 20.00 Lahko noč, otroci!; 20.20 Stop poks; 21.15 Oddaja o morju; 22.25 Zvoki iz logov domačin; 22.40 »Festival zabavnih melodij« — Opatija 75.

ZA OČETOM

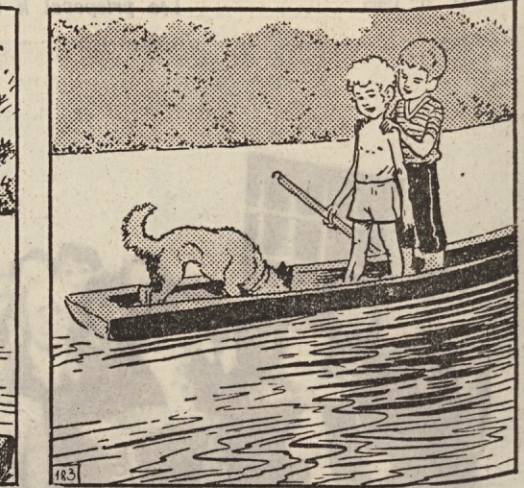
PIŠE JANEZ TRNOVC, RIŠE MIKI MUSTER

Preden se je Bojan do dobrega zavedel, je pes že pograbil velikega krokodila za rep in ga pričel neusmiljeno gristi. Napadeni aligator je v trenutku pozabil na plen, ki mu je visel na veji skoraj že pred gobcem, in se sunkovito obrnil proti neznanemu mu napadalcu. Zamahnil je z repom tako silovito, da je Kuni odletel daleč proč, čeprav je bil tud: sam velik in ne ravno lahek.

Tisti trenutek je uporabil Bojan, name-nil samokres v krokodilovo glavo in sprožil. Čeprav ni upal, da bo z drobnim svinčenko kaj opravil, se je zgodil skoraj čudež. Krogla je zadela plazilca naravnost v desno oko in se mu zarila globoko v glavo. To ga je tako omamilo in prestrašilo, da se je potopil pod gladino. Zoran in Kuni sta dobila dovolj časa, da sta se rešila v čoln.

Srečno prestana nesreča je napravila pot-potnika bolj previdna. Spoznala sta, da po-stane spanje na tekam popotovanju lahko tu-di smrtno nevarno. Toliko bolj sta bila zato hvalačna tudi Kuniju za tako požrtvovalno in zares junaško pomoč. Da njega ni bilo, bi bil aligator Zorana brez pomoči požrl. Dečka sta ga drug za drugim objela in ga nagradila z velikim kosom pečenke.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) V poslovnem življenju boste imeli srečo. Nekaj veselih ur v prijateljski družbi.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Naleteli boste na težave. Skušajte si pridobiti zaupanje onih, ki vas imajo radi.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Dan bo poln pogajanj, toda pičel bo rezultat. S taktom boste uredili družinsko zadevo.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Če hočete uspeti, morate imeti več zaupanja vase. Nekoliko pobiti boste.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Naleteli boste na težave, katerim ste sami krivi. Nudi se vam priložnost pobotanja.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Srečanje poslovnega značaja. Na vas je, ali bo koristno. Večer skušajte prebiti v družbi.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.)

Cesar koli se boste lotili, vse vam bo šlo po sreči. Po nepotrebnem ste ljubosumni.

SKORPIJON (od 23.10. do 22.11.) Pri izvajanju načrta bodite čim-bolj elastični. Razumevanje z o-sebo, ki jo imate radi.

STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Pri delu se ravnajte po intuiciji. Ne posvečajte pozornosti besedjenju.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Če boste svojo nalogo prav opravili, si boste pridobili zaupanje. Lepo srečanje.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Zavijati boste morali rokave, si-cher bo šlo kaj narobe. V družini bo šlo dobro.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Le s kompromisom boste uredili sporno zadevo. Sestali se boste z nekom, ki vam je pri srcu.

NA FILMSKIH PLATNIH

Jack Lee Thompson:
»BATTLE FOR THE PLANET OF THE APES«

Ameriški film Jacka Leea Thompsona »Battle for the Planet of the Apes« (1973) smo že videli na predzadnjem tržaškem znanstvenofantastičnem festivalu. Gre za zadnji, precej monoton razvoj serije »planeta opice«: v tem primeru nastopajo Roddy McDowall, Lew Ayres, Paul Williams in John Huston. Film je v Italiji predvajal z naslovom »Anno 2670 ultimo atto«.

S. G.

KOŠARKA

EVROPSKA POKALNA TEKMOVANJA

Jugoslavija-Italija 4:3

Pokal prvakov: Ignis in Zadar - Pokal pokalnih prvakov: Crvena zvezda in Jugoplastika - Koračev pokal: Forst, Brina in Partizan - Velik napredek jugoslovanskih peterk v teh tekmovanjih - Favoritov skoraj ni

V evropskih košarkarskih pokalnih tekmovanjih je prišlo do ključnega trenutka: na sporedu bodo polfinalna srečanja. V raznih tekmovanjih je trenutno jugoslovanska košarka ustvarila kar štiri zastopnike, Italija pa tri. Značilno je tudi, da trenutno praktično ni favoritov. Pri tem pa ne moremo mimo dejstva, da je Jugoslavija v teh tekmovanjih napravila velik napredek.

POKAL POKALNIH PRAKOV

V A skupini je Crvena zvezda osvojila prvo mesto in bo tako v polfinalu igrala proti Jugoplastiki.

SKUPINA A

LESTVICA: Crvena zvezda Beograd 6, CSKA Sofia, Juventud Badalona in Racing Antwerpen 2.

V B skupini je Jugoplastika s 13 točkami premagala Sinudyne in je tako osvojila drugo mesto. Sovjetska peterka Spartak pa je nasula Francozom kar 119 košev in je tako osvojila prvo mesto.

SKUPINA B

Izidi 3. kola

Jugoplastika Split (Jugoslavija) - Sinudyne Bologna (Italija) 165:155 (78:81 in 87:74); Spartak Leningrad (SZ) - Le Mans (Francija) 179:113 (60:60 in 119:79).

LESTVICA: Spartak Leningrad 6, Jugoplastika Split 4, Sinudyne Bologna 2, Le Mans 0.

POLFINALE

Spartak Leningrad - CSKA Sofia C. zvezda - Jugoplastika

KORACEV POKAL

V D skupini Bosni ni uspelo premagati močno peterko Barcello. Varovanci trenerja Žeravice, ki le- toso trenira v Španiji, so premagali košarkarje iz Sarajeva s 14 točkami razlike in so tako osvojili prvo mesto v tej skupini.

SKUPINA D

Izidi 3. kola

Barcelona (Španija) - Bosna Sarajevo (Jugoslavija) 153:147 (73:81 in 80:66); IBP Rim (Italija) - Olimpijke Antibes (Francija) 163:162 (84:64 in 79:89).

LESTVICA: Barcelona 6, Bosna Sarajevo 4, IBP Rim 2, Olimpijke Antibes 0.

POLFINALE

Forst Cantù - Partizan Beograd Barcelona - Brina Rieti

POKAL EVROPSKIH PRAKOV

V A skupini je Ignis iz Vareseja brez težav doma premagal Slavijo iz Prage. Čeprav italijanski košarkar-

ODBOJKA

TEDENSKI PREGLED NAŠIH EKIP

Druga zaporedna zmaga Bora Slovenski derbi Kontovelu

Položaj Krasa postaja vse bolj zaskrbljujoč - Prva zmaga goriških šesterk

V osmih tekmah preteklega odboj-karskega kola so naše ekipe izboje- vane samo polovičen uspeh. Pri tem je potrebno pripomniti, da je bil odigran en derbi in da so odboj- karji Bora počivali. Niti to pot se nismo povzpeli iznad poprečja pre- teklih prvenstvenih tekem.

MOŠKA C LIGA

Šesterke, ki igrajo v tej ligi ima- jo za seboj polovico prvenstva. Tu- di poslovilna tekma prvega kola se je za Kras končala (kot prejšnjih pet) s porazom. Položaj Zgončanov postaja vse bolj zaskrbljujoč. Vse bo odvisno od povratnega dela. U- pamo, da ne bo vse prekasno in da se bo zamujeno dalo nadoknaditi. Ostala dva tržaška ligista sta zma- gala. Na vrhu lestvice je še vedno nepremagljivi Sai iz Belluna. Za- enkrat je v konkurenci za prvo me-

sto še ekipa gasilcev Dall'Acqua iz Trevisa.

IZIDI 9. KOLA

Marghera - Brusegana 3:1, Gran- di Motori - Ferroni 3:1, Ara Tren- to - Sai Belluno 0:3, Dall'Acqua Tre- viso - Kras 3:0, ACLI Montecchio - Libertas Trst 2:3.

LESTVICA

Sai Belluno 18, Dall'Acqua Trevis- so 16, Ferroni Verona 12, Libertas Trst, Grandi Motori Trst in Palla- volo Marghera 10, Ara Trento 6, Brusegana Padova in Kras Zgonik 4, ACLI Montecchio brez točk.

Prvenstvo se bo nadaljevalo 22. t.m. z naslednjimi pari:

Libertas Trst - Brusegana, Gran- di Motori - Marghera, ACLI Mon- tecchio - Kras, Dall'Acqua - Sai Pal- lavolo, Ara Trento - Ferroni.

ŽENSKA C LIGA

Vse je kazalo, da bodo zastopni- ce Brega pripravile svojim zvestim navijačem prijetno presenečenje. Po prvem zmagovalnem setu, se je v drugem zataknilo, pa čeprav so že vodile s tako razliko, da je bilo skoraj nemogoče izgubiti. V odločil- nih poslednjih zadnjega in odličnega petega niza so bile spet gostje bolj zanesljive. Odbojkarice Bora so po nepotrebnem prepuštile uvodni set preslabemu Libertasu iz Pordenona, ki na stadionu «I. maj» ni pokazal nič posebnega. Še vedno sta se ne- poražena Mogliano Veneto in Mar- zotto. Bor je tretji, Breg pa četrti.

IZIDI 5. KOLA

Breg - Marzotto 2:3, Mogliano Ve- neto - Sala 3:1, Bolzano - Corridoni 3:0, Bor - Libertas Pordenon 3:1.

LESTVICA

Mogliano Veneto 10, Marzotto Val- dagn 8, Bor 6, Breg, Libertas Por- denon in Sala Trento 4, Bolzano 2 in Corridoni brez točk.

Tudi prvenstvo 3. lige pri čla- nih se bo nadaljevalo 22. t.m.:

Corridoni - Bor, Sala - Bolzano, Marzotto - Mogliano Veneto, Liber- tas Pordenon - Breg.

MOŠKA D LIGA

V petem kolu so igralci Bora po- čivali. Ostale tri tekme so se kon- čale po pričakovanih. Gimnastica iz Pordenona je prepričljivo odpravila S. Giorgio, Concordia in Quattro Torri pa sta prepuštila nasprotni- kom set. Na samem vrhu lestvice sta sedaj Gimnastica in Bor, ki ima- ta po 8 točk, toda Gimnastica ima izgubljen set manj.

IZIDI 5. KOLA

Concordia - Donà 3:1, Gimnastica Pordenon - S. Giorgio 3:0, Codogna- to - Quattro Torri 1:3.

LESTVICA

Gimnastica Pordenon in Bor 8, Quattro Torri Ferrara 6, S. Giorgio Marghera - Benetke, Codognato Me- stre in Concordia Schio 2, Donà Ro- vigo brez točk.

Tudi pri članih se bo prvenstvo nadaljevalo čez štiriinajst dni:

S. Giorgio - Codognato, Gaslici Do- nà - Gimnastica Pordenon, Bor - Con- cordia.

1. MOŠKA DIVIZIJA

Končno sta bili uspešni obe go- riški šestkeri. Najbolj razveselje- va je prvi uspeh Doma. Olympia je pospravila četrti par točk. Po zadnjem uspehu je na odličnem tretjem mestu. Dom pa ima še s tremi drugimi nasprotniki dve toč- ki. Tudi v tej skupini je še nepre- magana samo Torriana iz Gradišča.

IZIDI 5. KOLA

Dom - Libertas Turjak 3:2, ASFJR - Il Pozzo 3:2, Torriana - Fiume Ve- neto 3:0, Lambertin Sportivo - Olym- pia 1:3, ACLI Sv. Jakob - PAV Des- par 3:2.

LESTVICA

Torriana Gradišče 10, Fiume Ve- neto, Olympia Gorica in ACLI Sv. Jakob 8, PAV Despar Viden in Il Pozzo Pradamano 4, Lambertin Sportivo Viden, Dom Gorica, Li- bertas Turjak in ASFJR 2 točki.

PRIHODNJE KOLO (15. in 16. 2.)

Olympia - ACLI Sv. Jakob, Lam- bertin Sportivo - Fiume Veneto, Il Pozzo - Torriana, Libertas - AS FJR, PAV Despar - Dom.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Osrednja tekma petega kola je bila na Proseku med slovenskima

KOŠARKA

Prvenstvo višjih srednjih šol

Prešeren 79:46

Zois 2:0 b.b.

Prešeren - Carli 79:46 (31:24)

PREŠEREN: Gantar 16, Kravos, Krečič 6, Lisjak 14, Mazzuca, Sie- ga, Tavčar, Žerjal 19, Starc, Kraus 24.

SODNIKA: Verh in Desco (Trst). PROSTI METI: Prešeren 10:16.

Po prvi tekmi, ki so jo dijaki Prešerna izgubili proti Da Vinci, so večerj premočno premagali e- kipo Carlija. Naši fantje so v pr- vem polčasu igrali precej zaspano, namesto da bi zasledovali razliko v koših, ki bo odločala o četrti ekipi, ki bo nastopila v finalu. Posebno v prvem polčasu se pe- terka Prešerna ni borila v obram- bi, niti v napadu. Naši košarkarji so bili stalno v vodstvu in preveč so se nanašali na višino svojih i- gralcev, tako da so šli na počitek z razliko samih sedmih točk.

V drugem polčasu igre se je e- kipa Prešerna reorganizirala in končno ji je uspelo doseči nekaj protinapadov, tako da se je razlika na koncu tekme povečala na 33 točk.

Verjetno bo ta razlika premajhna za vstop v finale, toda glavno je to, da tudi naše višje šole lahko presenetijo na takih šolskih prven- stvih, čeprav je izbira naših di- jakov napram italijanskim šolam zelo majhna.

Zois - Galilei b.b. 2:0

«Trgovci» so se precej razočara- ni vrnili v slatičnice takoj po o- grevanju, kajti z Galileom so si hoteli pridobiti visoko razliko v koših, ki je v tem prvenstvu tako zasledovana. Ni razumljivo pa, za- kaj se Galilei ni predstavljal na i- grišču. Verjetno je to že navada, kajti v ženskem odbojškem pr- venstvu se je zgodilo isto.

EKR

NAMIZNI TENIS

SP V KALKUTI

Šurbek in Stipančič zmagala Prvakinja Hu Ju-lan izločena

Tudi Mariborčan Savnik in Karakašević v drugem kolu - Med ženskami le Palatinuševa

KALKUTA, 13. — Po zaključku ekip- nega tekmovanja, ki je prineslo naj- večje uspeha kitajskim predstavnikom, ki so osvojili prvi mesti tako v mo- škoti kot tudi v ženski konkurenci, se je svetovno namiznoteniško prvenstvo v indijskem mestu Kalkuti nadalje- valo s prvimi boji med posamezniki in dvojicami.

V moški konkurenci še ni bilo več- jih presenečenj, saj se je vseh 16 nosilcev skupin uvrstilo v nadaljnje kolo. Jugoslovanci so začeli dokaj do- bro: zmagali so Savnik, Karakašević, Stipančič in Šurbek, izločen pa je bil le Kusanović, katerega je pre- magal močni Anglež Douglas. Naj- lažjo zmago je zabeležil Dragutin Šur- bek, ki je v dotedanjih srečanjih pokazal res vrhunsko igranje in ki upravičeno spada med glavne favorite za zlato kolajno. Zagrebčan je premagal avstrijskega predstavnika Weinman- na v treh setih in to z neverjetno lahkoto. Potrditi se je moral le v

drugem nizu, v katerem je Avstrijec pokazal nekaj dobrega. Antun Stipan- čič je že v 1. kolu naletel na ne- ugodnega nasprotnika, Šveda Perso- na, katerega je na srečo premagal brez večjih težav. Mariborčan Sav- nik, edini slovenski igralec v moški reprezentanci, se je prav tako dobro odrezal, saj je zmagal v dvo- boju s predstavnikom Hongkonga Wong Jiu Vingom.

Italijanski igralci so morali polo- žiti orožje že v svojem prvem na- stopu. Stefano Bosi je igral še naj- boljše, a proti Dancu Hansenu ni našel prave obrambe. Roberto Gion- tella in Massimo Costantini sta po- kazala zelo blago igranje in sta bila po- ražena v treh nizi.

Pri ženskah je prišlo do prvega velikega presenečenja. Svetovna pr- vakinja iz Sarajeva in svetovna pr- vakinja v ekipnem tekmovanju Ki- tajka Hu Ju-lan je namreč izgubila proti Sovjetinji Getraititi in tako že zaključila svoj nastop v tekmovanju posameznice. Jugoslovanke so bile manj uspešne od svojih moških rojakov. Izmed starih predstavnic se je v na- daljnje kolo uvrstila le Palatinuše- va, ki je v lepem srečanju prema- gala Romunko Moldovanovo. Slovenka Eva Jelerjeva je po ogorčenem bo- ru prepuštila zmago znani Madžarki Latellerjevi. Korpora je po izredno dolgem in utrudljivem boju na kon- cu le podlegla češkoslovanski igralki Šmidovi, pa čeprav je vodila že z 2:0. Fabrijeva pa je gladko izgubila proti Riedlovi. Izmed ostalih srečanj naj omenimo še poraz ene izmed favoritinj, predstavnice Južne Koreje, Li Alessove, ki je izgubila s Ki- tajko Čen Huai-jiungovo.

Kor.) — Čen Huai-jiung (Kit.) 1:3, Grafova (Češ.) — Magos (Mad.) 3:0, S. K.

ODBOJKA

Tehnično vodstvo italijanske od- bojkarice zveze je objavilo seznam odbojkarjev in odbojkaric, ki bo- do prišli v posteljo s sestavo obeh reprezentanc za bližnje mednarod- ne nastope in seveda za evropsko prvenstvo. Kot je znano, bo zvezni članski trener Anderlini (ki je za- menjal Federzonija), pri članih pa Bellagami.

Seznam članov je naslednji:

Pilotti, Lanfranco, Forloni (CUS Turin), Donato (Petrarca), Mon- torisi, Nannini, Sibani, Piva, Gio- venzana in Dall'Olio (Panini), Di- Bernardo (COOP Italia), Panizzi (Pneus), Gusella (Cesena), Nesi- si, Innocenti in Lazzaroni (CUS Pi- a), Concetti in Matassoli (Lubiani), Alessandro in Greco (Paolletti), De Coste, Nencini, Saleme in Mattio- li (Ariccia) ter Egidi (Minelli).

Članice: Savoldelli (Presolana), Bonacini in Visconti (Nelsen), Ma- rini (CUS Padova), Torretta, Poz- zetti (Alzano), Lensi, Natali, Dei, Julli in Marè (Valdagna), Marche- se (Valsanson), Forestelli (Metaru- fano), Pezzoni (CUS Parma), Polmonari (Olimpia Ravenna) in T. Pizzo (Torre Tabita Catania).

ZÜRICH, 13. — Drugi «dan svet- ovnega nogometa» bo junija leto- v, v Rio de Janeiru, 11. ali 18. junija bo namreč na sporedu tekma re- prezentanc Evrope in Amerike.

Moški

Šurbek — Weinmann (Av.) 3:0 (21:10, 23:21, 21:10), Stipančič — Per- son (Sve.) 3:1 (21:6, 21:17, 21:23, 21:10), Savnik — Wong Jiu Ving (Hongkong) 3:1 (18:21, 22:20, 21:11, 21:16), Karakašević — Peong Tah Seng (Mal.) 3:1 (21:12, 11:21, 21:14, 21:16), Kusanović — Douglas (Angl.) 1:3 (22:20, 15:21, 11:21, 11:21), Bosi — Hansen (Dan.) 1:3 (21:14, 19:21, 16:21, 18:21), Giontella — Ovdarik (Češ.) 0:3 (10:21, 16:21, 19:21), Costantini — Fo- renz (Mad.) 0:3 (14:21, 17:21, 13:21).

Ženske

Palatinuš — Moldovan (Rom.) 3:1 (21:5, 14:21, 21:17, 21:18), Fabri — Riedl (Češ.) 0:3 (18:21, 19:21, 13:21), Jeler — Lotaller (Mad.) 2:3 (14:21, 14:21, 22:20, 21:19, 17:21), Korpa — Šmid (Češ.) 2:3 (21:17, 21:19, 18:21, 18:21, 19:21), Hu Ju-lan (Kit.) — Getraititi (SZ) 1:3, Li Alesse (Južna

Antun Stipančič in Dragutin Šurbek, stebra jugoslovanske namizno- teniške reprezentance, ki je v Indiji osvojila srebrno kolajno

SNEŽNE RAZMERE

TRBIŽ 0 cm

MATAJUR 15 cm

VISARJE 55 cm

NEVEJSKO SEDLO 5 cm

KOČA GILBERTI 125 cm

SEDOLO PRAMOLO 50 cm

RAVASCLETTO 0 cm

PIANCAVALLO 20 - 60 cm

ZONCOLAN 15 cm

ČRNI VRH 0 cm

KRANJSKA GORA 0 cm

KANIN 60 - 310 cm

POHORJE 5 cm

KRVAVEC 10 - 25 cm

ZATRNIK 0 cm

BOHINJ 0 cm

VOGEL 75 cm

POKLJUKA 12 cm

ZELENICA 30 cm

Ljudje

PASQUALE GUJON

Nadiških dolin

PREVEDEL MIROSLAV KOŠUTA

17.

Reakcije duhovne osebe so vzporedne s tistimi, ki iz- hajajo iz akcij proti njegovi fizični osebi. Pri gestapu so, med raznimi načini izživljanja nad nesrečniki, ki so jim padli v roke, imeli še posebno radi slačenje. Na ta način so ljudje običajno zgubili sleherno voljo vztrajanja: kakor da bi jim z obliko vzeli tudi njihovo osebnost. Čutili so se potrti od ponižanja.

Človek nagonsko čuti, da prizadeva sramežljivost, ka- dar brska po duši sebi enakega, kakor da bi ga slačil.

Besede se spremene v roke, ki slačijo.

Rekel sem «tuje vmešavanje» v smislu, da tudi otrok ne prenaša, da bi ga slačili tuji ljudje. Jezik neke različne narodnostne skupnosti, čeprav razumljiv, ostane vselej «tuj». Ni mogoče določiti vrednosti tega pridevnika. Vsekakor vanje nekega načina čutenja, mišljenja, hotenja; dejanja, ki se ločijo od istih dejanj v neki drugi narodnostni skup- nosti, morebiti malenkostno, vendar kolikor zadostuje, da ne odgovarjajo, kakor obišje harmonike, tistim natančnim tresljajem, ker so različne tonalitet.

vico do državljanstva, je bila nedopustna.

Od dokončnem žalostnem razsulu imperija leta 1945, ko so bile začrtane nove meje in se je vsem odvnil kamen od srca, so se tu pa tam nepričakovano, kakor gobe ob mlaju, pojavili posamezniki, ki so sprožili precej manj slavno kampanjo, kakor je bila tista fašistična, ker je potekala v znamenju anonimnosti. S strašilom izmišljenih nevarnosti so začeli ščuvati ljudi proti tistim, ki so me- nili, da so dosegli pravico svobodnega izražanja na na- rodnostni ravni.

Povsem neverjetno je, da bi bili to počenjalci brez- plačno. Seveda ne zaradi varnosti meja, zakaj te so tam in tam ostanejo, niti zato, da bi napravili naše doline Italiji zvestejše, zakaj naši alpinci, ki so govorili isti naš slovenski jezik, so svojo zvestobo v dovoljšnji meri do- kazali tja od ruskih step do puščavskih peščin. Zna biti pa, da teh stvari v kakšnem rimskem ministrstvu niso vedeli, zaradi česar so bili kot modri upravljalci pri- pravljani seči v mošnjo, da bi zagotovili nedotakljivost «svetih italjskih meja, ki jih je Bog začrtał.

Titovci, izdajalci in komunisti so bili vsi tisti, ki so na temelju človeških pravic in italijanske ustave zahtev- ali zase takšne pravice v sklopu italijanske države.

Ta boj je bil naperjen skoraj izključno proti beneškim duhovnikom samo zategadelj, ker «so si drznili» govoriti v jeziku ljudstva, kakor je bil govoril Kristus ljudem v njihovem aramejskem narečju, ne pa v latinščini ali grščini in niti v hebrejščini.

Ta pojav redno zasledimo v nekaterih deželah, kjer je za vzpostavitev in ohranitev nasilniškega režima po- trebno odpraviti osebe, ki so štete za pošteno, ker uživajo ugled in so izobrazene.

Vsi se še spominjajo sramotne kampanje, ki so jo nekateri časopisi vodili proti tako imenovanim «slovan-

skim» beneškimi duhovnikom, ko so jih zmerjali s ko- munisti in izdajalci.

Moč obrekovanja! Celo neki katoliški dnevnik, ki se je potem opravičil, je objavil članek podobne vsebine. Kako prav je imel Voltaire: «Obrekujte, obrekujte, ne- kaj bo ostalo».

Pod vplivom tega je bilo videti sodstvo. Zanimivo je bilo prisostvovati procesu, ki ga je neki duhovnik sprožil zaradi obrekovanja proti dvema dnevnika. Predsednik sodišča je vztrajno spraševal, če je tožnik naročnik tega ra tega slovenskega dnevnika, če je prebiral tega drugega in tako naprej, da se je nazadnje zdelo, da se proces vrši proti obrekovancu, ne pa proti obrekovalcem.

Pod vplivom tega je bilo videti vodstvo Krščanske demokracije, ki so ji beneški župniki masovno prinesli glasov svojih dolin. Na proteste zaradi vedenja nekaterih njenih pripadnikov in na povabilo, naj jih opozori na že omenjeno ustavo, je vodstvo odgovorilo z izgovorom, da to ni priporočljivo: sicer bi bilo namreč v nevarnosti, da zgubi glasove.

Tudi neki levosredinski poslanec je v parlamentu zmerjal duhovnike Nadiških dolin.

Pod vplivom tega so bili videti karabinjerji: ob sle- hernem verskem obredu ali shodu, ki so se ga udeležili tudi tržaški ali goriški Slovenci — prav tako italijanski državljani — so nastopili do zob oboroženi.

Rekli boste, da vsaj Cerkve, glede na to, da je ka- toliška, to ni pogojevalo. Pa le ni bilo tako. Začnimo kar z njegovo ekselencno nadškofom: ko je prišel obiskat naše fare, se je pojavil — ne na svojo željo — z dobro oboroženimi karabinjerji, kakor da bi izpostavljaj nevar- nosti svoje življenje in da bi bili mi razbojniki.

(Nadaljevanje sledi)

Enajsterica padriške Gaje, ki nastopa v 3. nogometni amaterski ligi

KAJ KOMENTIRA ITALIJANSKI TISK

«Mini kompromis» v Benetkah in konkordati z Vatikanom

Kriza v beneški občini je sedaj v ospredju komentarjev italijanskega časopisa. Vsi listi jo bolj ali manj povezujejo s splošnimi nagibi in izbirami, ki so pripeljali demokristijane in socialdemokrate v Benetkah na odločitev, da se izneverijo tako imenovanemu «minikompromisu» za rešitev problemov zgodovinskega središča beneškega mesta. Vsi tudi poudarjajo, da so po socialdemokratski tudi demokristijani odstopili iz občinskega odbora na pritisk novega odgovornega demokristijanskega voditelja v uradu za krajevne ustanove Antonia Gave, ki je takoj potem ko je zvedel, da bodo demokristijanski odborniki odstopili, takoj tekkel k Fanfaniju, da bi ga o tem obvestil. Fanfani se je oddalnil, začela pa se je huda polemika.

Zelo razjarjeni so socialisti, ki so včeraj v svojem glasilu «L'AVANTI» pisali: «Položaj je zelo nevaren zaradi prozornega poskusa, da se paralizira dejavnost občinske uprave v tem zadnjem odločilnem razdobju njenega življenja pred upravnimi volitvami in to v trenutku, ko je šlo za izvajanje posebnega zakona in za usmeritve na interesnem področju. Na drugi strani pa se ne samo PSI in levičarske sile, temveč tudi KD poudarjajo, da se bodo upirali tem težnjam. To se je zgodilo vsaj v krogi večine, ki na mestni ravni vodi to stranko in ki jo izraža struja «Forze nuove». Krajevni voditelji so odgovorili na napad notranjih in zunanjih zmernejših demokristijanskih sil ter obsodili jasno odgovornost PSDI in poudarili veljavnost linije in v sporazumov, ki so bili sprejeti na občinskem svetu s sporazumom med levičarsko večino in komunistično opozicijo.»

«Tako dobiva jasne oblike spopad v sami KD med krajevnim levičarsko večino ter skrajno desničar, ki se krčevito drži Fanfanijevega tajništva.»

Turinski list «LA STAMPA» tako komentira dogodek: «Huda kriza, prepolna obožev in protiobožev. In kaj se bo sedaj zgodilo? Ni še rečeno, da ne bi mogel zgodovinski «minikompromis» ponovno vstati, toda jasno je, da se težave za tako operacijo strahovito narasle. Na vsak način, če se ne bi moglo skleniti sporazuma za nov odboj, bo mesto šlo žalostno po poti komisarje uprave. In tako bi poskus, da bi se rešili beneški problemi, žalostno propadli.»

Isti list piše tudi o odprtju zasedanja centralnega komiteja PSDI, katerega uokvirja v trenutku, ko se razplamteva polemike zaradi beneške krize. List pravi, da bodo na zasedanju centralnega odbora socialdemokrati zahtevali potrditev morove vlade, čeprav s polemičnim podarkom. Na vsak način pa poudarja, da je strankah tajnik Orlando pohvalil beneške socialdemokrate, ker so odrekli sporazumu.

Milanski list «IL CORRIERE DELLA SERA» se omejuje v glavnem le na kroniko dogodkov v Benetkah in v Rimu na liniji pisanja skoraj vseh «neodvisnih» listov. Pomembno pa je zabeležiti, kar je CORRIERE DELLA SERA pisal v svoji predvčerajšnji številki v zvezi s «Fanfanijevo strategijo». Kot je znano, so po vsej Italiji številni primeri «minikompromisov» (baje jih je okoli 40) Fanfani je sklenil, da bo zbrisal vse te kompromise s političnega zemljevida Italije. Ti njegovi naklepi so skladni z vso njegovo politiko. List piše: «Z razliko od preteklosti se zdi, da Fanfanijeva strategija in taktika popolnoma sovpadata: morda zato, ker ni več prostora za manevriranje, morda zato ker človek čuti, da je prišel do zadnje preizkušnje, da je nagnjen k skrajšavi, da spremeni junjske volitve v drug referendum, za ali proti KD in njegovemu tajniku. Kot v preteklosti, pa Fanfani verjame v možnost, da si bo spet pridobil glavo, ki jih je izgubil 12. maja in v naslednjih volitvah. In še naprej: «Razume se bolje še nekaj drugega: zakaj Fanfani stremi tako zavzetostjo za tem, da bi si pridobil tisto zmernejše področje v sredini in v desni sredini... ki še vedno glasuje za tri stranke, ki so različne od KD.»

Časi pa so se spremenili, pravi list. Forlani je izdal podporo dela Lovice, to je De Mitove baze, ter je lahko računal na Donat Cattinovo nevtralnost. Fanfaniju pa nasprotujeta tako «Base» kot «Forze nuove». List tako zaključuje: «Popolnoma jasen je končno Fanfanijev načrt, da vplete vso stranko v kampanjo, ki jo lahko pravi definirano kot odločilno za usodo KD. Ne ve se pa še, če se demokristijanski tajnik zaveda nevarnosti, da bo moral voditi «samotarjski boj».

Demokristijanski list «IL POPOLO» v svoji predvčerajšnji številki ki posveča polemičnim članicam komunistom in socialistom v zvezi z nekakšnim geslom, ki naj bi ga razširila levičar: «KD s svojimi 40 odst. glasov ima v svojih rokah 90 odst. oblasti.» V odgovor na to geslo «IL POPOLO» piše: «Sorašujemo se: komunistična stranka uravnala ali ne uravnala v Italiji velik kos oblasti? Odgovorjamo: Prav gotovo ga u-

pravlja in ne samo v deželah in občinah, kjer vlada skupaj s socialisti... Upravlja ga tudi, kjer KPI nima večine. Dovolj je pomisliti na oblast, ki jo izvaja na parlamentarni ravni in v parlamentarnih komisijah ter v sindikalnih dialektikah. «Pravzaprav se lahko reče, da KPI znanstveno organizira nekakšno protiblast ter za nameček monopolizira, ali skoraj, opozicijo. Njeni volilni uspehi so logična posledica protiblasti...» List navaja podobne ugotovitve tudi glede socialistov. Demokristijanski list posveča nadalje precej pozornosti socialdemokratskemu zasedanju centralnega odbora.

Neodvisni «PAESE SERA» pa v svoji predvčerajšnji številki obsoja Fanfanijevo politiko s temi besedami: «Toda sedaj, to je po zaključku vseživljene sveta krščanske demokracije, niso več potrebna predvidevanja: vsi lahko ugotavljajo v resnici do kakšne stopnje notranjega razsula je pripeljal senator Fanfani s svojim integralizmom politično formacijo, ki je nekoč pripadala Sturzu in De Gasperi in katero skuša, brez vsakršnega smisla za samokritiko, voditi tudi v bodočnosti.»

Komunistično glasilu «L'UNITA» pa o beneških dogodkih piše tako: «Predvidevanja o nadaljnjem razvoju krize so za sedaj še prezgodnja. Prav gotovo se je PSDI kvalificiral jasno kot stična točka notranjih in zunanjih konservativnih sil v beneškem občinskem svetu ter interesov, ki so bili prizadeti zaradi procesa, ki se je sprožil v Benetkah: delovanje mehanizma izvajanja posebnega zakona pod vodstvom izvoljene skupščine z namenom, da bi se razbili vsi poskusi spekulativnih, ki si skušajo prilastiti neprecenljivo premoženje tega mesta. Včeraj zvečer so se mislovi in liberalci takoj postavili na stališče socialdemokratov, to je za takojšnjo krizo ter za konec povezave s komunisti. Dejansko so isto stališče sprejeli tudi republikanci, kljub zapletenim «distingu» med formulami in vsebinami. Najprej so podprli socialdemokratski manevar, češ da je bil upravičen zaradi predhodnih sporazumov med KD, PSI in komunisti, nato pa so še končno izjavili, da v beneškem občinskem svetu ni mogoč noben sporazum.»

V svoji predvčerajšnji številki pa list «L'UNITA» ostro polemizira s Fanfanijem v članku «La moda secondo il segretario democristiano». Tajnika krščanske demokracije napada zaradi njegovih zgodovinskih stališč do porajanja fašizma v Italiji, ki je v nekem svojem zgodovinskem delu govoril o smodi, ki je objevala med italijanskimi člani ljudske stranke leta 1923. «L'UNITA» pravi, da poveča Fanfaniju javo, ki jo je podal demokristijan Francesco Luigi Ferrari, ki je tedaj šel rajši v izgnanstvo, kot da bi klonil pred fašizmom: «Nevarnost komunistične anarhije je le vola strah, ki ga ustvarja fašizem, da bi upravičil svoj obstoj, tudi z oboroženo silo, v vladi.»

Medtem se pojavlja na obzorju novo vprašanje, ki bo verjetno zelo razveljalo politično vzdušje v Italiji: gre za revizijo konkordata med italijansko državo in Vatikanom. To vprašanje se bo vleklo mesece in mesece, ter morda še več, preden bo rešeno, ker so stališča raznih strank večkrat popolnoma nasprotna. Na eni strani je KD, ki meni, da bi bilo treba vnesti samo majhne popravke, na drugi pa nekatere druge stranke, ki skoraj zastopajo stališče, da bi bilo treba prepustiti konkordat usodi nekakšnega naravnega umiranja.

Demokristijansko glasilu «IL POPOLO» piše: «Samo nekateri člani konkordata, ki so bili podpisani zaradi političnega računa od fašistične Italije in zaradi nujnosti od Vatikana, bodo prišli v poštev.»

Socialistično glasilu «L'AVANTI» pa navaja izjavo senatorja Michele Zuccalli, ki je dejal med drugim: «Koristno je, da se poskusi za revizijo konkordata med drugim tudi zato, da bi dosegli pozitivne rezultate glede pravne ureditve nekaterih problemov, kot so zakon, družina, verski pouk in nadalje drugačna ureditev raznih vprašanj, kot na primer praznikov...»

Komunistično glasilu «L'UNITA» se omejuje do sedaj le na poročanje o zadnjih srečanjih glede tega vprašanja ter navaja razna stališča glede večje ali manjše obsežnosti revidiranja konkordata. Glede predlogov, da bi prišlo samo do posodobitve konkordata s sporazumom, ki naj bi predvideval samo ukinitve, spremembe in morebitne dodatke, pravi, da bi taka rešitev spravila Italijo v položaj, ki bi bil po njegovem mnenju neizpodbitna. Izpodbena tistemu, ki je nastal s sporazumom med Vatikanom in Bavarsko.

Milanski list «IL GIORNO» ter turinski «STAMPA» posvečata temu vprašanju pozornost z daljšimi člankoma, kjer zastopata v glavnem stališča, da je brezpredmetna vsaka razprava o ukinitvi lateranskih sporazumov v zvezi s členom 7 italijanske ustave.

ŽE SPET UGRABITEV V LOMBARDIJI

V vasi Olona al Lago ugrabljen industrijec Tullio De Micheli

Uspešni preiskavi o ugrabitvi P. A. Testorija in inženirja Parabiaghija

VARESE, 13. — V vasi Olona al Lago pri Vareseju je bil danes zvečer okrog 21. ure ugrabljen 60-letni industrijec Tullio De Micheli iz Comerija. V trenutku ko poročamo, so informacije o napadu na industrijskega zelo slabe. Kaže vsekakor, da je bil industrijec napaden, ko se je vračal domov s svojim avtom «Peugeot 2000». Banditi naj bi ga prehiteli s svojim minijem, ostro zavrl in ga prisilili, da se ustavi.

Roparji so s silo potisnili industrijskega v svoj mini in odbrzeli proti Vareseju, kjer so preiskovalci pozneje našli vozil. Ugotovili so tudi, da gre za avto z evidenčno tablico iz Masse Carrare, ki je bil ukraden v Milanu 9. februarja. Industrijec De Micheli stanuje v Comeriu v Ulici Stazione 43. S sihom je lastnik tovarne «Atea», ki proizvaja naprave za avtomatsko omejevanje ogrevanja in podobno.

Iz Lecca medtem poročajo, da je preiskava o ugrabitvi Paola Astrua Testorija dobila novega zagon. Državni pravdnik v Lecu, ki vodi preiskavo, je podpisal šest zapornih nalogov za domnevne pajdaše Pasqualeja Gazzilija in Luigija Pellacornia, ki so ju zasačili v Testorijevega zaporu. Obema bodo v kratkem sodili z naglim postopkom.

O uspešni preiskavi poročajo tudi iz Milana, kjer je namestnik državnega pravdnika podpisal zaporna naloga za Antonia Scopellitija in Antonina Staffalaccia iz Reggio Calabria v zvezi z ugrabitvijo inženirja Parabiaghija. Oba sta bila tudi že obtožena ugrabitve kalabrijskega zemljiškega posestnika Giuseppe Calija.

REGGIO CALABRIA, 13. — Seizmografi krajevne, seizmološke postaje so sinoči okrog 22. ure zabeležili v Reggio Calabri majhen pot-

resni sunek. Potres je bil zaznaven le v najvišjih nadstropjih najstarejših mestnih hiš, vsekakor pa ni povzročil ne gmotne škode ne panike.

Malgaška vojska zadušila upor

TANANARIVE (Madagaskar), 13. — Čete zveste vojaški junti, ki je po smrti pokojnega predsednika Ratsimandrave prevzela oblast, so zavzele oporišče Antanimora blizu

glavnega malgaškega mesta. Sodeč po izjavi generala Andriamahaza je zmaga nad upornimi policijskimi četami «policijskih premičnih skupin» terjala na obeh straneh veliko žrtev. Predsednik vojske junte je izjavil, da je «kri tekla v potokih» in da so izgube strahovite. Istočasno je pozval poveljnika upornikov polkovnika Rajonarisona naj se vda ter mu obljubil prost odhod iz države.

Ze ponoči so vladne čete vdrle v del oporišča, v jutranjih urah pa so ga popolnoma zasedle, potem ko so s tanki porušili del obzidja.

ŠE EN PREVRATNIŠKI IZPAD V ITALIJANSKI PRESTOLNICI

Bombna atentata na krožek rimskih policijskih podčastnikov in na garažo policijskih vozil

Hiter in učinkovit poseg agentov je prekrizal prevratnikom naklepe - En terorist ujet, druga dva pa sta zbežala - Nova teroristična organizacija, ki se poslužuje plačanih «killerjev»

RIM, 13. — S hitrim in učinkovitim posegom so agenti letedečega oddelka rimske kvesture in lacijskega oddelka za boj proti terorizmu preprečili bombna atentata na sedež krožka policijskih podčastnikov in podčastnikov na nabrežju Flaminio in na garažo policijskih vozil v Ulici Urbino. Kriminalna izpada, ki imata jasen prevratniški pečat, sta tesno povezana med seboj in preiskovalci so prepričani, da je bombe postavila ista roka.

Značilno je tudi, da so teroristi izbrali za kriminalni napad čas, ko se veliko govori o policijskem priporu in ko demokristijanski tajnik Fanfani in notranji minister Gui ob podpori socialdemokratov življata teorijo nasprotnih ekstremizmov.

Policijska akcija je bila še toliko bolj uspešna, ker so ujeli enega terorista, medtem ko sta druga dva pobegnila. V oboroženem spopadu z atentatorji je bil 23 letni

Še en grški polkovnik za zapahi

ATENE, 13. — Atenski preiskovalni sodnik, ki ugotavlja odgovornosti veljakov propadlega vojaškega režima, je podpisal zaporni nalog za bivšega ministra za javni red in guvernerja državne banke Pavla Tomistosa. Dolgi ga skrivnega prilaščanja javnih sredstev v višini nekaj stotin milijonov drahem. Vse kaže, da je Tomistos že pred časom pobegnil v tujino.

V okviru preiskave je sodnik podpisal zaporni nalog tudi za bivšega polkovnika Antoniosa Lekasa, bivšega tajnika vojaškega režima in enega od najvplivnejših častnikov, ki so leta 1967 strmoglavili majavo grško demokracijo. Lekas, ki je na zdavljenju v bolnišnici, je obtožen veleizdaje in upora.

Sodnik je doslej odredil aretacijo 12 bivših častnikov, ki so se udeležili državnega udara. Med aretiranimi sta bivši predsednik Papadopolos in regent Zoitakis.

STROG UKREP JUGOSLOVANSKIH ORGANOV VARNOSTI

Iz SFRJ izgnali ameriški pevki ki sta razpečali sovražne letake

Sovražne tiskovine sta delili po nalogu ustaške organizacije iz Chicago

(Od našega dopisnika)

BEograd, 13. — Jugoslovanske oblasti so izgnale iz države dve ameriški državljanki, Anno Jotson Waterman in Glorio Bently, in jima prepovedali vstop v Jugoslavijo za naslednjih pet let, ker sta razpečevali letake s protijugoslovansko vsebino.

Kot je danes sporočilo okrogno javno tožilstvo v Novem Sadu, so pristojni organi ugotovili, da so bili 29. in 30. januarja iz Beograda in Novega Sada po pošti poslani sovražni letaki v ti dve mesti ter v Titograd, Sarajevo, Apatin, Koper in še nekatere kraje v Jugoslaviji. Državljanji, ki so prejeli pismenske pošiljke s takšnimi letaki, so jih

izročili varnostni službi. V letakih sta na najbolj grob način žalila SFRJ in njeno najvišje državno in politično vodstvo. Organi varnosti so takoj posumili, da gre za letake, tiskane v tujini. Odkrili so namreč, da gre za organizirano razpečevanje letakov na jugoslovanskem ozemlju, na njih pa sicer piše, da

BRITANCI IZVAŽAJO V ITALIJO... ŠPAGETE

Velika Britanija je začela izvažati špagete v Italijo. Vse je presenetljivo, še bolj presenetljivo pa je komentar komercialnega direktorja, kateremu je bila zaupana osvojitve italijanskega tržišča: «Neverjetno! Menili smo, da bi prej prodali sladoled Eskimom kot pa špagete Italijanom.»

Kljub možakarjevi skepsi pa je prvi tovar 17 ton britanskih špagetov že na poti v Italijo. Fronto bodo angleški industrijski testenini skušali razbiti najprej v Milanu, nato pa neusmiljeno prodati do skrajnega juha. Britanski špageti na prvi pogled niso nič kaj zaupanja vredni, saj so pred kuhanjem temno rjave barve in šele na krožniku pridobijo običajno valjasto barvo. Kljub tej hibi pa kaže, da gre za testenine boljše sorte, saj jih proizvajajo z moko najboljših ameriške trde pšenice in z najbolj modernimi stroji.

Strateg britanske invazije Keith Jarvis je v pogovoru s častniki priponosno poudaril: «Tudi Italijani se lahko kaj naučijo od nas o načinu proizvodnje testenin!»

so bili tiskani v ilegalni tiskarni «Sloboda» v Beogradu.

Pri rutinski kontroli na mejnem prehodu Vatn pri Vrhu na jugoslovansko-romunski meji so pri omenjenih državljankah ZDA, ki sta sicer operni pevki iz Chicago, našli 99 kuvert, naslovljenih na jugoslovanske državljane. Ugotovili so, da gre za enake kuverte z napelnjenimi naslovi kot so tiste, ki so jih že odkrili.

Američanki sta med zaslišanjem povedali, da sta pred odhodom v Jugoslavijo 20. januarja v Chicagu prišli v stik z nekim Dragiso Kaškovcem, članom organizacije srbske emigracije. Ta jima je izročil 250 letakov, da bi jih med svojim bivanjem v Jugoslaviji razpečali po pošti na naslove, ki sta jih dobili na posebnih nalepnah, medtem ko sta morali kuverte in znamke kupiti v Jugoslaviji. To sta tudi storili, in sicer 26. januarja, ko sta prispeli v Novi Sad. Na kupljene kuverte sta nalepili naslove in pošiljke poslali po pošti iz Novega Sada in Beograda. Organi varnosti so pri omenjenih Američankah našli tudi še neuporabljene nalepnice z naslovi. Zaradi takšnega kaznivga dejanja sta državljanki ZDA Anna Jotson Waterman in Glorio Bently iz Chicaga razumljivo naleteli na ostro ukrepanje pristojnih jugoslovanskih oblasti, ki so ju izgnale.

VLADO BARABAS

Rdeči brigadisti zažgali avtomobila inženirjema tovarne Sit-Siemens

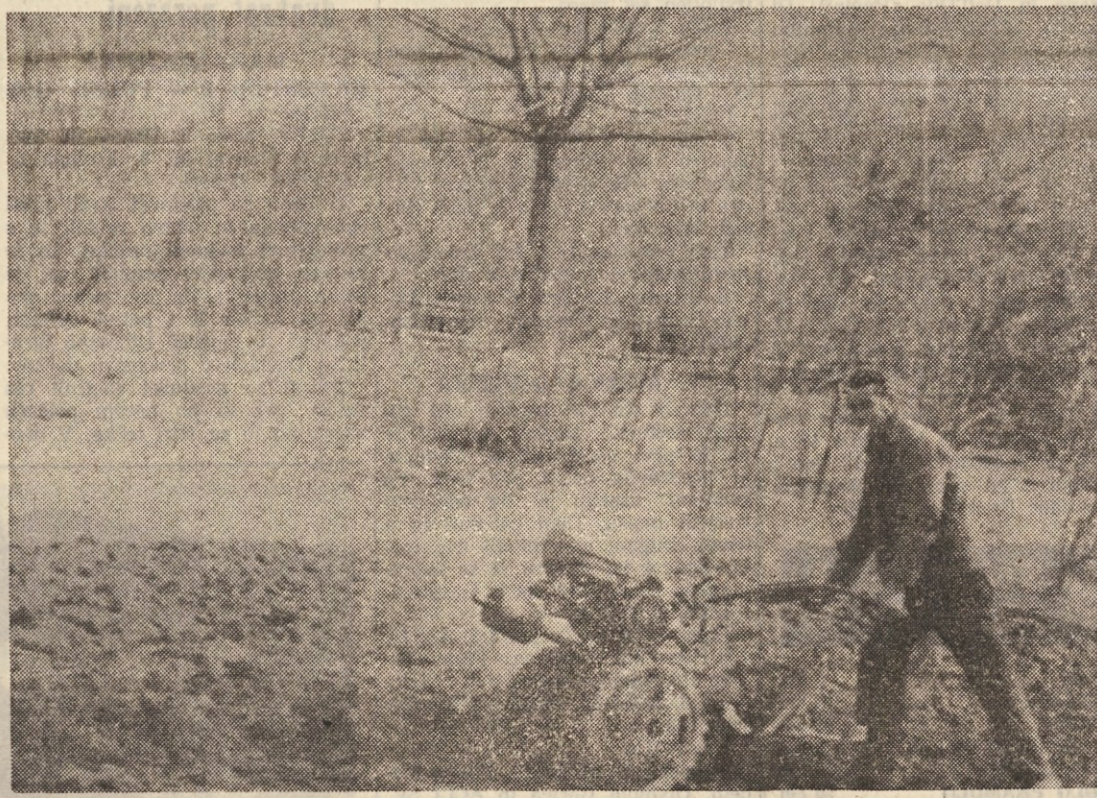
MILAN, 13. — Pripadniki Rdečih brigad so danes ponci zažgali avtomobila dveh inženirjev, zaposlenih v raziskovalnem oddelku tovarne «Sit-Siemens». V sveznju letakov, ki jih je po navodilih pripadnika prevratniške organizacije našel glasnikar «Corriere della Sera», brigadisti obtožujejo inženirja Vincenza Tortorola in Giovanniia Pierleoni in provokaciji proti delavcem in vrste nemurljivih odpuštev. Brigadisti dolžijo nadalje podjetje «Sit-Siemens» atentata na zaposlovanje raven s prenosno produktivno procesa, avtomatizacijo proizvodnje in ukinitvijo nekaterih odločitev.

V zaključku svoje «obtožnice» Rdeči Brigade opozarjajo na vzporednost manevrov industrijev in KD. Medtem ko tovarnarji vsiljujejo delavcem dopolnilno blagajno in skrajno neugodne pogodbe — poudarjajo — KD jamči ameriškomu imperializmu za «stabilnost» italijanskega položaja z ostrim policijskim napadom na delavsko gibanje. Z njegove oborožene predhodnice. Z razbijanjem vzvodov oblasti KD v bistvu izvaja v državi drseči državni udar.

Podpredsednik Fiorentine oropan v svoji vili

FIRENCE, 13. — Trije zakrknani in oboroženi roparji so sinoči vili v vili podpredsednika nogometnega kluba Fiorentina Maria Bitosila. Medtem ko je en bandit prišil industrijska, da mu je izročil ves denar, ki ga je imel v varnostni blagajni, sta njegova pajdaša obhodila vse spalnice in pobrala vse dragocenosti, ki so jima prišle pod roko. Vrednost plena naj bi presežala 20 milijonov lir.

V Beogradu kot spomladi

Ljudje so zaradi razmeroma miloga vremena malce zmudeni, le vrtnarji so se takoj znašli. Na sliki: prizor izpred hotela «Moskva» v Beogradu

Tožilec: Lavorini ubit iz homoseksualnih razlogov

PIZA, 13. — Danes je na porotnem sodišču, ki obravnava umor Ermana Lavorinija, spregovoril javi tožilec Sellaroli, ki za svojega govora še ni končal ter zato tudi še ni postavil svojih zahtev glede kazni na katere bi morali porotniki obsoditi tri obtožence, ki sedijo na zatožni klopi: Pietra Vangionija (edini obtožene, ki je v priporu), Marca Baldissierija in Rodolfa Della Latta. V svojem obtožbenem govoru je javni tožilec trdil, da so Erman Lavorinija ubili s pestmi mladeniči, ki so ga skušali spraviti v krog homoseksualcev.

V vseh teh šestih letih so preiskovalci prišli do najrazličnejših zaključkov. Eni so menili, da je šlo za obračunavanje v krogu homoseksualcev, drugi pa, da bi bilo treba obravnavati vprašanje umora kot poskus izsiljevanja v politične namene. Po mnenju teh zadnjih, naj bi bili pri zločinu zapleteni mladeniči desničarskih krogov.

Javni tožilec je zavrnil to zadnjo tezo ter skušal v svojem govoru dokazati da so Lavorinija ubili zaradi omejenega razloga. To trditve je oprl na razna dejstva, ki so po njegovem mnenju neizpodbitna. Izključil je med drugim poskus izsiljevanja, ker je bil telefonski poziv preveč mrglen in domnevno uporabljali niso hoteli govoriti z mladeničevim očetom, ki bi edini lahko plačal odkupnino.

V drugem delu svojega govora je Sellaroli obravnaval položaja Marca Baldissierija in Rodolfa Della Latta. Glede zadnjega je pri pomnil, da je bil ta edini, ki je poznal Lavorinija.

REPUBLIKANSKI ZAKONSKI OSNUTEK O PREKINITVI NOSEČNOSTI

Uzakonitev splava najmanjše zlo

PRI je sestavila zakonski predlog po zgledu francoskega zakona - Parlament se mora končno stvarno lotiti reševanja perečega vprašanja skrivnih splavov

RIM, 13. — Odmev, ki so ga v italijanski javnosti imela odkritja florentinske klinike za prekinitve nosečnosti in neumeteljen aretaciji Gianfranca Spadaccia in Adele Faccio, je brez dvoma znatno pospešil zanimanje političnih strank za vprašanje splava. Še do pred kratkim je v zaprašenih predalnih poslanske zbornice tical le zakonski osnutek, ki je sestavljal socialistični poslanec Fortuna, danes pa malodane vse stranke napovedujejo in pripravljajo svoje predloge za uzakonitev splava.

Včeraj so na osrednjem sedenju stranke orisali časnikiarjem svoj osnutek republikanci, ki so se v predlogu zgledevali po najmodernejši evropski zakonodaji o splavu, to je francoski. Cilj, ki so si ga zastavili republikanci, ni zgolj kratkoročen — rešitev vprašanja skrivnih prekinitev nosečnosti — pač pa seže v svoji zasnovi veliko dlje, ker si zastavlja kot končni cilj odpravo splava, skrivnega in javnega kot kontracepcijskega sredstva z ustanovitvijo mreže mreže državnih zavodov za zdravje in porodništvo. Naloga teh zavodov in posvetovalnic naj bi bila pomagati italijanskim zakoncem do odgovornega materinstva in očetovstva.

Drobneje republikanski osnutek nalaga posvetovalnicam, ki naj bi spadali v sklop bodoče državne zdravstvene službe, sledeče naloge: upravljanje dobro opremljenih ambu-

latorijev; tečajji spolne vzgoje v nižjih in višjih srednjih šolah in v sanarnih posvetovalnicah; širjenje kontracepcijskih sredstev in predvsem v krajih in med sloji, pri katerih je vprašanje skrivnega splava najbolj pereče; povzročanje splavov ženskam, ki to izrecno zahtevajo.

Med najpomembnejšimi nalogami je tudi tista, ki daje pečat zakonskemu osnutku in ki je bilo vodilo se staljavcev: v dolgoročni perspektivi odpraviti skrivne in javne splave. Po mnenju republikancev vodi ta pot preko širjenja kontracepcijskih sredstev. Ženskam, ki so poudarile nekatere pristotne predstavnice nežnega spola — niso posegi za prekinitve nosečnosti v poseben užitek, segajo pač po edinem sredstvu, ki ga poznajo. Zdravnik, ki je opravil poseg za prekinitve nosečnosti, bo po operaciji vsekakor dolžan poučiti žensko o uporabi kontracepcijskih sredstev, tako hormonskih kot mehaničnih, in ji z njenim privoljenjem predpisati ta sredstva za daljšo potek. Zakonski osnutek nadalje predvideva, da bodo bolnišnice blagajne in državna zdravstvena služba delile ta sredstva zastoni.

Osnutek ima 16 členov, od katerih je najpomembnejši tisti, ki določa, v katerih primerih je splav dovoljen. V tem pogledu je predlog republikancev izredno liberalen in omogoča ženski prostovoljni splav v prvih 12

tednih nosečnosti v vsakem primeru z edino izjemo: prekinitve nosečnosti je prepovedana, če iz kontingentnih vzrokov lahko škoduje ženski.

Za ustrezne posege bodo poleg omenjenih ambulatorijev pristojne bolnišnice in zasebne klinike, ki pa bodo morale omejevati to dejavnost na 25 odstotkov vseh letnih kirurških posegov. Terapevtski splav (življenje nosečnice je v nevarnosti, otrok se lahko rodi poškodovan) bo brezplačen, za prostovoljni splav pa bo morala ženska odšteti majhno vsoto. Uzakonitev splava — piše v razložitveni predloga — je v današnjem položaju najmanjše zlo, edina rešitev za vprašanje skrivnih prekinitev nosečnosti. Splav pa vsekakor ne sme postati edino in izključno sredstvo nadzorstva nad rojstvi.

Kot kaže so stranke končno dojele dramatičnost položaja in so začele sestavljati konkretne predloge za reševanje vprašanja prekinitev nosečnosti. Njihova zavzetost pa se ne sme omejiti le na sestavljanje lepih in naprednih zakonskih predlogov, pač mora priti do izraza tudi v parlamentu, ki se mora končno resno lotiti razprave o tem perečem problemu in korenito prenoviti sedanji fašistični zakon. Tudi tako napredni osnutki so le prazno besedjenje, če obtožijo v pravnih predalnih parlamenta, mrtve dokaz, da je ta ali ona stranka le nekaj narcila v tem pogledu.

PRIJATELJEM V SPOMIN

Tistim, ki so pospremili Fernanda Seigneurieja k poslednjemu počitku, so neznanzi pred cerkvijo delili črno obrobilno vizitko, na kateri je pisalo: «Fernand se vam zahvaljuje, da ste prišli in vas vabi v gostino.»

Ko so se po žalnem obredu ogostili v gostini, so vsi po kognjki prijatelji dobili v dar steklenico pristnega borodja. Ko je napisal oporoko, se je Fernand Seigneurie spoznaval z gostinčarjem, naj shrani 300 steklenic zlatih kapljice za prijatelje, ki ga bodo pospremili na zadnji poti.

NAIVNA GOLUFA

Mislila sta, da sta premetena, pa sta ponaredila podpis Henryja Kissingerja pod čekom za 360 dolarjev. Komaj sta zahtevala izplačilo, že je planila nanju policija in ju odvedla v zapor, kjer bosta naivna mehiška golufja lahko imela dovolj časa za trezen premislek o storjenih napakah in bosta za obodo lahko pogrnula nekoliko boljše sleparijo.